…KÇE - GRAMER MÜFREDATINA GÖRE
…rtaokulda Türkçe
Yazan: R. G. Arkur
Sınıf: III
… okulların 3 üncü sınıflarile, Ticaret ve … okulları, Köy Enstitüleri, Lise ve Öğ… …en okullarının da Türkçe - Gramer … …edatını havidir.
… okulların I, II nci sınıfları kitabları… …kinci tabıları çıktı. Her kitab 25 kuruştur … …nbul Sertel Matbaası: Ankara cad. 67.

Cumhuriyet
17 nci yıl sayı: 5951
İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299 - 24290
Çarşamba 5 Mart 1941

Samanyolu
Kerime Nadir
Sürükleyici ve temiz bir üslûbla vücude getirilen bu büyük aşk ve his romanı neşredilmiştir.
Fiatı 75 Krş.
İNKILÂB KİTABEVİ, İstanbul

Hitler'in Millî Şefimize Bir Mesajı

Çankaya köşkünde

Büyük Elçi Von Papen tarafından dün kendilerine tevdi edildi

Millî Şef — Bu nezaket ve dikkat eserine teşekkürlerini bildirdiler

Ankara 4 (a.a.) — Reisicumhur İsmet İnönü Almanya büyük elçisi Ekselâns von Papen'i Çankayadaki köşklerinde bu gün öğle vakti kabul buyurmuşlardır.

Büyük elçi, Reisicumhura Almanya devlet reisi Adolf Hitler'in bir mesajını tevdi etmiştir. Reisicumhur İsmet İnönü bu dikkat ve nezaket eseri dolayısile teşekkürlerinin Almanya devlet reisine iblâğını von Papen'den rica etmişlerdir.

Bu mülâkatta Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu da hazır bulunmuştur.

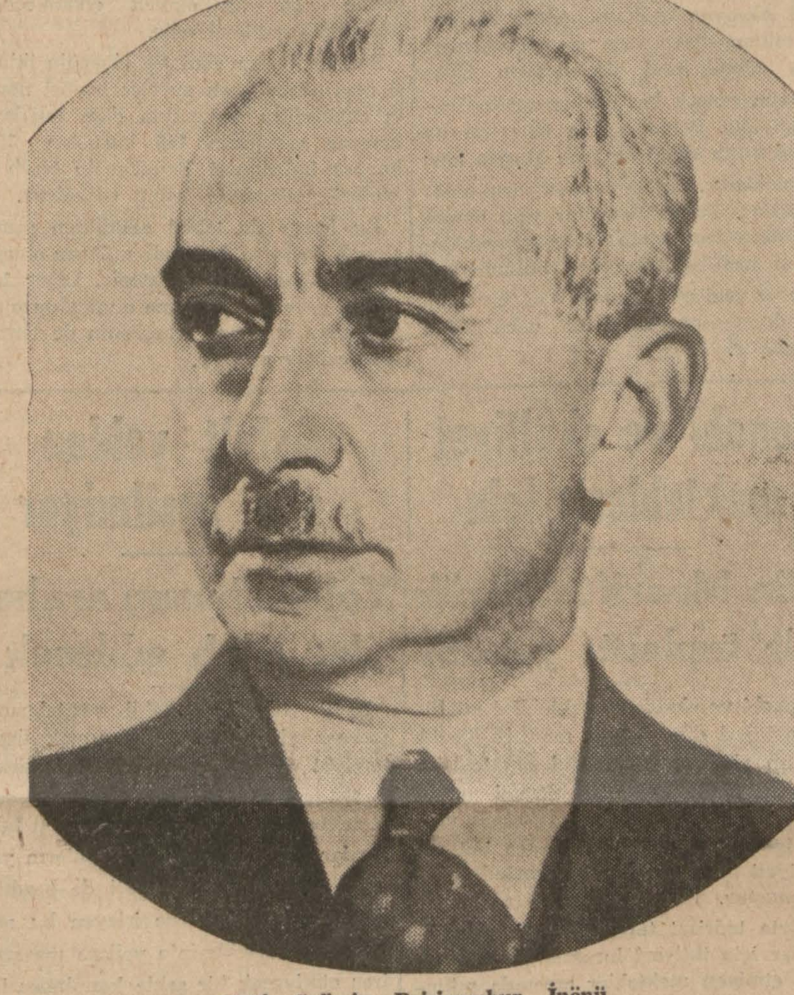

Millî Şefimiz Reisicumhur İnönü

Bulgaristanın Almanlar tarafından işgali, haritada yerlerini gördüğünüz Rumanyadaki tahaşşüd mıntakalarından başlıyarak devam etmektedir. Telgraflar Alman müfrezelerinin Yunan hududuna geldiğini ve hatta Yunan hudud kıt'alarile selâmlaştığını bildiriyorsa da bunların henüz kuvayi külliye denecek miktarı bulmamakta olması lâzım gelir

Sovyetlerden yükselen bir ses

Moskova, Alman askerlerini, hareketini güya Balkanlarda sulhun muhafazası için … ettiğini söyliyen Bulgar ifadesini, sert, objektif bir görüşle tenkid ediyor

… mihver devletleri Balkanlar cephesinde ısrar ederse yeni harbi bu Balkanlar … hesinin tasfiye etmesi imkânı yok değildir. Vaziyeti … ğu gibi görüyor ve va… …erimizin ehemmiyet ve … …iyetini pek iyi anlayoruz.

… İyanada Bulgaristanı üçüzlü pakta sokan Başvekil Profesör Filof bu münasebetle o… kumağa lüzum gördüğü hükûmet … …amesinde Bulgaristanın Sovyet… …n'anevî dostluk münasebetlerini … daha inkişaf ettirerek idame ey… …kararında olduğundan da bah… … O beyannameye sokuşturulan … …le yapılan işten Sovyetlerin ma… …ve hatta belki buna muvafakati … …uğu düşüncesini doğurabilirdi. … ki beyannameye öyle bir fıkra, … …istan dahil ve haricinde ve bizim … zannımıza göre bilhassa dahi… …böyle bir zehab husule getirmek … …tile konulmuştu. Sovyetler şimdi… …lar cereyan eden hâdiselerin ço… …büyük bir sükûtla geçiştiriyorlar… …ki gene bir şey söylemezlerdi ve … …kle son Bulgar oyununu oyna… …n bu plânları da yürümüş bulu…

…böyle olmadı. Moskova, Alman … …lerinin Bulgaristana girmesine … hükûmetince muvafakat edildi… …ldiren Sofya tebliğine radyo ile … Ajansile alenî bir cevab verdi. …shamızda okunacak olan Sovyet … vaziyeti aydınlattığı kadar Rus… …Balkanlara aid noktai nazarını da … …a olarak kâfi sarahat ve kat'iyet… …iren çok ehemmiyetli bir vesika … …tini haizdir.

…inle ağızbirliği eden Bulgar hükû… …Alman askerlerinin Bulgaristana … …erini Balkanlarda sulha hizmet … …ne hâdim bir iş gibi gösteriyor. … Hariciyesi Sofyadaki Rus sefiri…

YUNUS NADİ

(Arkası sahife 5 sütun 1 de)

Sovyetler Birliği Hariciye Halk Komiser muavini Vişinski

Sovyetlerin Sofyaya ağır bir ihtarı

"Almanların Bulgaristanı istilâsı, sulhun takviyesine değil, fakat harb sahasının genişlemesine ve Bulgaristanın harbe sürüklenmesine sebebiyet verir,"

Moskova, Bulgarlara hiç bir müzaherette bulunamıyacağını da bildirdi

Moskova 4 (a.a.) — Tass bildiriyor:

1 martta, Bulgar Hariciye Nazırının mümessili Altınof, Sovyetler Birliğinin Bulgaristandaki elçisi Lavrişev'i, Bulgar hükûmetinin, Balkanlarda sulhun idamesi maksadile Alman kıt'alarının Bulgaristana girmesini kabul etmiş olduğundan

(Arkası sahife 5 sütun 4 te)

Amerikada İngiltere için hazırlanan harb malzemesi

İngiliz bayrağı taşıyacak Amerikan gemilerile nakledilecek

Roosevelt, gizli bir vazife ile Londraya bir memur gönderiyor

Amerika Cumhur Reisi M. Roosevelt

(Yazısı 5 inci sahifede)

M. Edenin Atinada yaptığı temaslar

Müttefiklerin Ege denizinde takib edecekleri hattı hareket kararlaştırılıyor

Atina 4 (a.a.) — Atina, dün de Edenle General Dill'e karşı muhabbet ve hürmet hissiyatını izhar etmekte devam etmiş ve coşkun nümayişler yapmıştır. Büyük Britanya otelinin önünde toplanmış olan kesif bir halk kütlesi, saatlarca beklemiş ve nihayet saat 12,30 a doğru General Dill peronda görünmüştür.

Halk kendisini şiddetle alkışlamış ve bu alkışlar, mumaileyh halka tebessümle mukabele ederek otomobile bininciye kadar devam etmiştir.

Eden, otele geldiği zaman bu alkışlar büsbütün artmıştır. Eden, otomobilinden indiği zaman halk, polis kordanunu yararak tezahüratta bulunmuştur. Bir çok kimseler, Eden'in elini sıkmak istiyorlardı.

Bu manzaradan pek mütehassis olan Eden, halkı selâmlıyor ve halk kendisini

(Arkası sahife 5 sütun 5 te)

Amsterdam'a göre İngiltere dün Bulgaristanla münasebatı kesmiş

Alman, işgal hareketi devam ediyor

Londra 4 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Bulgaristanla siyasî münasebetlerin 24 saat zarfında kesilmesi mümkün görülmektedir. Bu münasebatın kat'ını zarurî olarak harb ilânının takib etmesi lâzım geldiği tasrih edilmektedir.

Londra radyosuna göre münasebat kesildi

Amsterdam 4 (a.a.) «d.n.b» — İngiliz radyosu, İngilterenin Bulgaristanla diplomatik münasebetleri kestiğini bil-

(Arkası sahife 5 sütun 6 da)

Somalide iki şehirle 10,000 esir alındı!

Roma radyosu, İtalyan milletini, karşılaşacağı felâketlere hazırlamağa çalışıyor

Kahire 4 (a.a.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Eritrede ve Habeşistanda harekât memnuniyet verici inkişafta devam etmektedir.

İtalyan Somalisinde, kuvayi külliyemizin ileri yürüyüşü de keza memnuniyet verici bir tarzda devam ediyor.

Bu arada Habeşistanın cenubu şarkî hududlarına doğru yapılmakta olan harekât da devam etmektedir. Yeniden bin esir alınmıştır. Pek çok miktarda silâh, petrol ve her nevi ihtiyat malzemesi ele geçmektedir. Alınan esirlerin yekûnu şimdi 10 bine yaklaşmıştır.

Somalide ileri hareketi

Nairobi 4 (a.a.) — Doğu Afrikası İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

İleri hareketimiz devam etmektedir.

(Arkası sahife 5 sütun 2 de)

Şehrimize gelen Vekiller

Dahiliye Vekili dün gazetecilerle konuştu

Faik Öztrak, Vilâyet ve Belediye işlerile meşgul olacak

Dün şehrimize gelen Millî Müdafaa ve Dahiliye Vekilleri Vali Lûtfi Kırdarla beraber Haydarpaşa garında (Yazısı beşinci sahifede)

Suriye de emniyet tedbirleri almağa başladı

Londra 4 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansının Kudüsteki muhabiri bildiriyor:

Balkanlardaki hâdiseler üzerine Suriyede bir sıra ihtiyat tedbirler alınmıştır. Bu tedbirlerin askeri hükümlerin tadili, hudud garnizonlarile istihkâmların takviyesidir. Keza yabancılar, daha sıkı kontrola tâbi tutulacaklardır. Bulgaristanın Almanlar tarafından işgali Suriyede endişe hasıl etmiştir. Dikkatler şimdi Türkiyeye çevrilmiştir. M. Eden'le General Dill'in Türkiyeye yaptığı ziyaret çok müsaid bir intıba hasıl etmiştir.

Birkaç söz

Garblılığın ilk şartı

Bazı münevver muhitlerde, memleketin siyasî muharrirleri bahis mevzuu olurken şu tarzda mütalealara şahid oluyoruz:

— Falan muharriri tanır mısınız? Biraz anglophil'dir.

— Filân muharriri nasıl bulursunuz? Yazılarında belli etmek istemiyor gibi görünüyorsa da, bana kalırsa, o koyu bir Fransız dostudur.

Bu tarz mütalealarını münevver muhitlerimize yakışmadığını kabul etmeliyiz.

Yabancı muhibliği memleketimize, Osmanlı İmparatorluğunun inhitat devirlerinde musallat olmuş bir hastalıktı. İhtiyar devlet, heybetli gövdesini artık taşıyamaz hale gelerek sapır sapır çözülürken, buna mâni olmak isteyen bazı ekâbir, çaresizlik içinde ne yapacaklarını bilmediklerinden, bu ecnebi muhibliğini icad etmişlerdi. İmparatorluğun çürümesile mebsuten mütenasib olarak ilerleyen eski rejimin son günlerine doğru saltanat muhitlerinde budalaca bir hayranlığa münkalib olan bu yabancı muhibliği, bizde, iptidailiğin ve geriliğin en korkunc mikrobu idi. Öyle ki bundan yirmi iki sene evvel, besmele devip İstiklâl Mücadelesine başlarken, ilk hamlede o mikrobu vücudümüzden çıkarıp atamasaydık ne millî varlığımızı kurtarabilirdik, ne de bugün o kadar gurur duyduğumuz inkılâblarımızdan bir tanesini başarabilirdik.

Anglofil, Frankofil, Cermanofil gibi mütereddi bir tipe, değil Türk muharrirleri arasında, koskoca Türk milleti içinde bile tahammül edemeyiz.

Yeni neslin çocukları hiç bir yabancı millete karşı hayranlık veya bunun reaksyonu olan nefret gibi aşırı hislerle bağlı değildir. Millî menfaatlerimiz uğrunda falan filân devletlerle bir takım şartlar altında işbirliği ederiz. Ve bunu yaparken de, Osmanlı devrinde olduğu gibi kendimizi o devletlerin kolları arasına koyuvermeyiz. Her şeyden önce güvendiğimiz, kendi varlığımızdır.

Eskiler, bir yabancı millete hayranlık duymakla garblılaşacaklarını sanırlardı. İşte onları batıran da bu ters hüküm olmadı mı?

Cumhuriyet çocukları, inkılâb kahramanlarından doğru yol öğrendiler: Garblılığın ilk şartı, her şeyden önce kendini iliklerine kadar Türk duymaktır.

N.

Gönderilememiş bir tebrikname

Tanîniyye

— Yalçın ustaya sayğılarla —

Gıptasından mutlaka (Mihran) gelir yan üstüne
Bir gazel tarh eylesem (Dîran Kelekyan) üstüne

Tıyneti tınnetfezâsı, tantanayla tınlasın
(Tan) (Tanin) olmuş varıp bir tıyni tannan üstüne

Neylesin artık (Sabâh) ın düldüli âvâresin
Hazreti Cahid kurulmuş tam küheylân üstüne

Vâlideynin ağlatırdı bir zaman (Kozmiydinin)
Âbı zehrâsâ döküp (Zöhrab)ı fettan üstüne

Pes dedirmişken cihâna pehlivanı san'atim
Arsai vasfında düşmüş işte meydan üstüne

Hânei hicvim yıkılmış, çârsûyi nüktede
Ben dilerken almağı dükkân dükkân üstüne

Bin kasem olsun senin seccâdei temcîdde
Sûzi dille çektiğin tesbîhi mercan üstüne

Kaçtı uykum şevkı medhinle efendim tâ seher
Kahve içtim durmadan fincân fincân üstüne

Sen gibi bir müttakî zâti şerifin doğrusu
Vacib olmuştur duası ehli itkan üstüne

Şimdiden tes'îd için bu iydi erbabı kalem
Kesse lâyıktır bugün kurban kurban üstüne

Hep biçilmiş yonca dolmuştur siyaset tarlası
Hasmi dîne attığın bir haylı tırpan üstüne

Sahnei tahriri tutmuş bin kalem rakkasesi
Allı cepken vaz'edip bir pullu fistan üstüne

Bâdi nesri hepsinin esmekte poyrazlar gibi
Yükletip kânunları gûya haziran üstüne

Yükselip sen bâri ol bombardıman tayyaresi
Çek çevir mitrayyözü erbabı tuğyan üstüne

Çünkü ben pek ihtiyar oldum tükendi tâkatim
Bâdemâ sürmem hecin her çölde kervan üstüne

Esbi tab'ım şöyle dursun atlamak, koşmak filân
Zıykı sadre uğrayor bir parça rahvan üstüne

Sen sürünce bahre lâkin zevrakın, âciz dahi
Şöyle sözler söyledim sâhilneşînân üstüne

Kırma boynun gelmesin gerdan gerdan üstüne
Âteş açma sevgilim, Bulgarla Yunan üstüne

Dinle pendim, i'tina et denmesin şimdengeru
«Gamzei Cahid yine kan eylemiş kan üstüne»

Gerçi zâlimdir felek mazluma rahmet eyleme
Yükletir amma zaîfi bâzı şişman üstüne

Mısrı Ülyayi beyana iptida ektir pamuk
Sonra al mahsulünü feddan feddan üstüne

Neş'eden kağliçe ser artık (Tanin) in altına
Varma Fazıl fazla lâkin doğrusu (Tan) üstüne.

Fazıl Ahmed AYKAÇ

Halk için

Ucuz kumaş imali tetkik ediliyor

Seri halinde halk tipi ucuz ve sağlam giyecek eşya imalâtı için Ticaret Odasının çalışmaları devam etmektedir. Ticaret ve Sanayi Odası umumî kâtibi Cevad Düzenli bu işle bizzat meşgul olmakta, grup grup sanayi erbabile temaslarda bulunmaktadır.

Diğer taraftan halka en ucuza mal olacak muayyen tipte fakat sağlam, ayni zamanda şehirlinin giyebileceği zarafette kumaş imali için kumaş fabrikatörleri de toplanmış ve bu geniş mevzu üzerinde tetkikler başlamıştır.

Kumaş fabrikatörleri ayrı ayrı bu işi etüd ederek tecrübeler yapacak ve sonra umumî bir toplantı daha yapılarak alınan neticeler tetkik olunacaktır.

Diğer taraftan halk tipi ve 450 kuruşa mal olacak ayakkabı imali için Fiat Murakabe Komisyonuna yapılan müracaat de tetkik olunmaktadır.

Bu tetkiklerden müspet netice alınan kısım üzerinde hemen harekete geçilecektir.

Trikotaj fabrikalarının ihtiyacları

Mıntaka İktısad Müdürlüğü, pamuk ipliğile imalât yapan çorab, trikotaj ve fanila fabrikalarından ihtiyaçlarını bu ayın sekizine kadar birer beyanname ile bildirmelerini istemiştir.

Mıntaka İktısad Müdürlüğü pamuk ipliği tevziat işinden yapılan şikâyetler üzerine bu malûmatı yeniden istemeğe lüzum görmüştür.

Diğer taraftan müdürlük ellerinde veya ardiyelerinde yün ipliği bulunan tacirlerle sanayi erbabından da beyanname istemiştir.

ŞEHİR İSLERİ

Şehrin ağaclandırılması için

Belediye bir ağaclandırma programı hazırlıyarak kaymakamlara bildirmiştir. Kaymakamlar da ayrıca kendi mıntakaları için bir program hazırlıyacaklardır. Şehri kısa zamanda ağaclandırmak için Yıldızda tesis edilecek fidanlıkla beraber Beykozdaki fidanlıktan ve Evkaf fidanlığından istifade edilecektir.

Cezalandırılan esnaf

Emniyet 6 ncı şube memurlarınca, şehrin muhtelif yerlerinde seyrüsefer nizamlarına aykırı hareket etmekten 12 şoför hakkında ceza zaptı tutulmuştur.

Diğer taraftan Kadıköyünde Piyasa caddesinde Lokmanın fırınındaki 54 ve Kadıköyünde Söğüdlüçeşme caddesinde Mehmedin fırınındaki 176 ekmek, tartısı noksan görülerek, musadere olunmuştur.

Bunlardan başka Palgaltıda Vali konağı caddesinde 71 sayıda kasab ve zerzevatçı Tomanın dükkânında, terazinin kefesi altına sıkıştırılmış olarak 30 gram ağırlığında kalın kâğıd bulunmuş, bunun tartıda rol oynaması maksadile oraya konulduğu kanaati edinilmiştir. Tahkikat ve takibat yapılmaktadır.

İKTISAD

Çivi geldi

İsveçten iki vagon çivi gelmiştir. Müteaddid çivi vagonları da yolda bulunmaktadır. Slovakyadan 350 bin liralık çivi de bir haftaya kadar gelmiş olacaktır.

Dünkü ihracat

Dün şehrimizden 390,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bu ihracatın en mühim kısmını İsveçe yapılan 180 bin liralık susam teşkil etmektedir. Amerikaya da balık kırıntısı ve ciğeri ihrac olunmuştur.

Banka ardiyelerinde bulunan mallar

Banka ardiyelerinde bulunan malların tetkiki sırasında bir çok gizli kalmış mallar meydana çıkmıştır. Bu meyanda 38 sandık Japon malı manifatura, çuval, yapağı ve sair maddeler bulunmuştur.

Kakao buhranı

Şehrimizde kakao kalmadığından çikolâta imali yüzde on beş nispetinde düşmüştür. Bunun üzerine bazı çikolâta imalâthanelerinin kakao yerine gayrisıhhî maddeler kullandıkları görülerek men'i için alâkadarlara emir verilmiştir.

Kalb sektesinden ölüm

Kumkapıda Çiftegelinler caddesinde Ömerin 8 numaralı fırınında çalışan 50 yaşında Arab Hacı Abdullah, kalb sektesinden ölmüştür.

Vesaiti nakliye kazaları

Fatihte Çavdar Hamza mahallesinde Azizbaba sokağında 9 numaralı evde oturan Fevzi Güler, o civarda dolaşırken Süleymanın sürdüğü yük arabasının altında kalmıştır. Vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanan Fevzi Güler, hastaneye kaldırılmış, araba sürücüsü yakalanmıştır.

★ Feriköyünde oturan vatman Cemal Uyanık, Galatada Karaköy caddesinden geçerken şoför Salamonun idaresindeki 2610 numaralı kamyonun sadmesine uğramış, başından yaralanmıştır. Cemal Uyanığın tedavisine başlanmış, Salamon yakalanmıştır.

★ Eyübsultanda oturan Tahsin İkize, o civarda, şoför Ahmedin sürdüğü 4113 numaralı kamyon çarpmıştır. Şoför yakalanmış, sol ayağından yaralı Tahsin İkiz, Cerrahpaşa hastanesine götürülmüştür.

Şehir ve Memleket Haberleri

Şehir Meclisinde

Valinin riyasetindeki dünkü içtimada bazı kararlar verildi

Şehir Meclisi dün Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarın başkanlığında toplanmıştır. Işık lisesinin ilk kısım talebelerinden küçük bir grup muallimlerile birlikte dünkü müzakereleri dinlemişlerdir. Encümenlerdeki bütçe mazbatalarının henüz müzakeresi ikmal edilemediğinden Meclisin içtima devresinin on beş gün uzatıldığına dair makam tezkeresi kabul edildi. Sinemalardaki mevkilerin sureti tespiti hakkında zabıtai belediye talimatnamesine madde ilâvesine dair teklifle, merkezî teshin usulü ile ısıtılan binalarda gözetilmesi lâzım gelen noktalar hakkında zabıtai belediye talimatnamesine madde ilâvesine dair teklif, berber dükkânları ve güzellik müesseselerinin tâbi olacakları şartlar hakkında zabıtai belediye talimatnamesine madde ilâvesi hakkındaki teklif muhtelit encümene havale edilmiştir.

Levazım müdürlüğünün hesab işleri müdürlüğüne bağlanması hakkındaki teklif mülkiye encümenine gönderilmiştir.

Üsküdar, Kadıköy ve havalisi halk tramvayları türk Anonim şirketinin alacaklıları ile yapacağı anlaşmaya dair üç encümenin müşterek mazbatası Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarın verdiği izahat ile kabul edildi. Vali bu müesseseyi tamamen devir almak için Evkafın hissesi olan 400 bin liranın 200 bin liraya indirilerek on beş senede faizsiz ödeneceğini ve mezkûr şirketten alacaklı olan İş Bankası alacağının da kezalik faizsiz olarak 200 bin liraya indirildiğini, eski elektrik şirketinin istediği yüz elli bir liranın da faizsiz ödeneceğini söyledi. Evkafa aid hissenin satın alınması işinin bir kanun meselesi olduğundan Büyük Millet Meclisine arzedildiğini, kanunun mer'iyete girmesi zamana ihtiyac gösterdiğinden İş Bankası ve eski şirketle yapılan anlaşmanın bir mukaveleye bağlanmasının faydalı görüldüğünü ilâve etti:

Elektrik, Tramvay ve Tünel idareleri umum müdürlüğü memurlarına peşin ücret verilmesi hakkındaki teklif kavanin encümenine havale edildi.

Sarayburnu kazinosu ittisalindeki çamlığın atış poligonu haline getirilmesi için 60 lira senelik kira ile Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğüne kiralanması muvafık görülmüştür.

Üsküdar - Beykoz yolu üzerinde istimlâk edilecek gayri menkullerin mukadder bedellerine vaki itirazların reddi icab edeceğine dair mülkiye encümeni mazbatası kabul edilmiştir. Beş dakika sonra yapılan ikinci toplantıda Dahiliye Vekili Faik Öztrak da bulunmuş, belediye zabıta talimatnamesinin patlayıcı mevaddı havi depoların riayet edecekleri husus hakkındaki maddeleri okunarak kabul olunmuş ve celseye niha - yet verilmiştir.

ADLİYEDE

Adliyeye verilen ihtikâr maznunları

Sultanhamamında manifaturacı Leon Semerci hakkında, milli korunma kanununa muhalif hareket iddiasile tahkikat başlamıştır. İddiaya göre, bu manifoturacının dükkânına giden Kâmil Öztürke, metresi 45 kuruşluk mal, metresi 60 kuruştan satılmak istenilmiştir. Bu ihtikâr tahkikatına aid dosya, Adliyeye yollanmıştır.

Manifatura satışlarında fatura vermekten istinkâf ederek milli korunma kanununa muhalif hereket eden Bahçekapıda Yün - İpek mağazası Cumhuriyet Müddeiumumiliğine tevdi edilmiştir.

MAARİFTE

İlk mekteb muallimlerinin kıdem zammı

İlk mekteb muallimleri arasında, uzun zamandanberi şikâyet mevzuu olan kıdem zamlarının ödenmesi için Maarif müdürlüğünün teşebbüsü üzerine yeni vilâyet bütçesine 127 bin liralık tahsisat konmuştur. Bu hususbaki tahsisat encümenlerce kabul edilerek meclise sevkedilmiştir. Bütçe mer'iyete girdikten sonra muallimlerin asgari yüzde 90 ının kıdem zammı verilecektir.

Ekmek fiatlarının indirilmesi kabil olacak

Belediye, kendi vesaitile yeni çeşni tanzim ettiriyor, fırınlar da gayet sıkı bir surette teftiş ediliyor

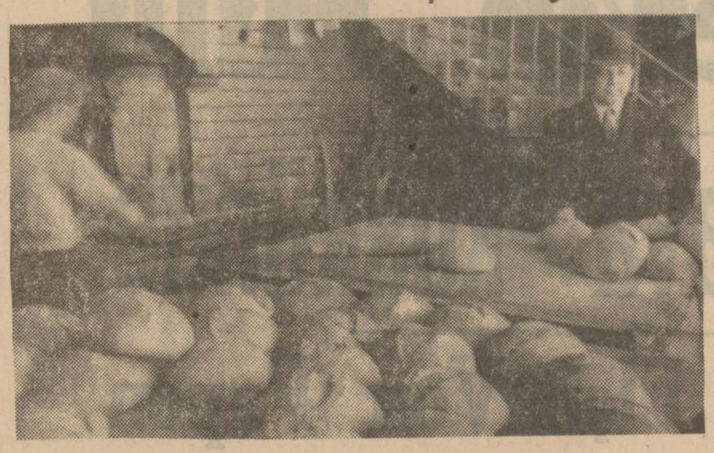

Belediye Reis Muavini Lûtfi Aksoy yeni ekmekleri tetkik ediyor

İstanbul Belediyesi yeni çeşni ekmeğin şehrimizdeki imal şekli hakkında Ticaret Vekâletine gönderilmek üzere İstanbul Vilâyetine bir rapor vermiştir. Bu raporda yeni çeşni ekmeğin biraz esmer olmakla beraber daha mugaddi olduğu ve yapılan teftiş ve kontrollarda alınan 312 ekmek ve 110 un nümunesinden ancak üç tanesinin hamur çıktığı bildirilmektedir. Belediye reis muavini Lûtfi Aksoyun başkanlığındaki bir heyet mütemadiyen fırın ve değirmenleri teftiş ederek yeni tip ekmeğin halkı memnun edecek bir şekilde imaline çalışmaktadır. Belediye dün 25 çuval un alarak bunu kendi nezareti altında imal ettirmektedir. Bunun neticesi yarın anlaşılacaktır. Yalnız fırıncılar yeni ekmek çeşnisinin hamurunu kavrayamadıklarından tecrübe devresinde bulunmaktadır ve yeni çeşni hamur tam kıvamını bulduktan sonra ekmekler daha pişkin çıkacaktır.

Yeni tip ekmeğin daha ucuza satılabilmesi imkânları da araştırılmaktadır. Un çuvalları bedeli olmak üzere tenzil edilen 20 kuruşun fazla olmasına mebni bu fiat on kuruşa indirildiği ve gene çuval sıkleti olmak üzere tayin edilen bir kilo yarım kiloya tenzil ve bir çuval undan 96 yerine 98 ekmek imali kabil olduğu takdirde ekmek fiatı yirmi para kadar ucuzlayacaktır. Hatta bir çuval undan daha fazla ekmek çıkabileceği bile ümid edilmektedir.

Bundan başka yeni tip ekmeğin ikinci nevi addedilerek evvelce birinci nevin çuvalından alınmakta olan buğdayı koruma vergisinin 146 kuruştan 100 kuruşa indirilmesi Belediyenin teşebbüsleri neticesinde kabul edilmiştir.

Bu karar da tebliğ edildikten sonra ekmek narkının üzerinde müessir olacağında şüphe edilmemektedir. Diğer taraftan gene çuval başına alınmakta olan 9,5 kuruş muamele vergisinin de tenziline çalışılmaktadır.

Ecnebi ve ekalliyet mektebleri için

Dün Maarifte büyük bir toplantı yapıldı

Ecnebi ve ekalliyet mektebleri müdür muavinleri dün maarif müdürü Tevfik Kotun riyasetinde umumî bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda ecnebi ve ekalliyet mekteblerine aid muhtelif meseleler tetkik edilmiş, bilhassa imtihan vaziyeti ile kütübhane işi üzerinde durulmuştur.

Orta tedrisat talimatnamesi bu mektebler için ihtiyarî bırakıldığından, kabul etmiyen mektebler arasında mümkün olduğu kadar birlik temin edilecektir. Müdür muavinleri mekteblerinin verim derecesini tespit ederek maarif müdürlüğüne vereceklerdir.

Evvelce, her mektebde birer kütübhane tesisi için mekteblere tebliğat yapılmıştı. Bazı mektebler, bütçe darlığı dolayısile halen kütübhane vücude getirememişlerdir. Talebelerin etüd yapma imkânlarını temin için, her mekteb yeni bütçesine, muhakkak surette kütübhane tahsisatı koyacaktır.

ÜNİVERSİTEDE

Tıb Fakültesi talebeleri hakkında

Tıb Fakültesi talebelerinin uzak hastanelere gidip gelmeleri, vesaiti nakliye meselesi sebebile, bilhassa son günlerde müşkül bir hal almıştır.

Üniversite Rektörlüğü, talebelerin bu sıkıntı vaziyetini gözönünde tutarak ileride bir üniversite hastanesi yapılıncıya kadar hiç olmazsa Şişlideki çalışmalarını yakın bir hastaneye nakletmek üzere tetkiklere başlamıştır. İmkân bulunduğu takdirde civar hastanelerden birisinde teşkilât vücude getirilecektir.

Asfalt yoldan vaz geçilmiyor

Yolları bozan arabalar ıslah edilecek

Demir tekerlekli nakil vasıtalarının geçecekleri yolları tespit etmek üzere emniyet altıncı şube müdürlüğünde toplanan komisyon faaliyetine devam etmektedir. Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar demir tekerlekli arabaların yalnız asfaltı değil, parkeleri de bozduklarını görerek şehirde işleyen bu arabaların tekerleklerinin yollara mazarrat iras etmiyecek bir şekle konulması için tetkikler icra ettirmekte ve muhtelif nümuneler ihzar edilmektedir. İleride müsaid zamanda arabalar bu yeni tip tekerleklerle çalışacaklardır.

Belediyenin yaptığı tetkiklere nazaran şehirde 1500 kilometrelik yol vardır. Bunun ancak 30 kilometresi asfalt yoldur. Bu güne kadar yapılan tetkikler, demir tekerlekli arabaların geçmedikleri veya az geçtikleri asfaltın bozulmadığını meydana çıkarmıştır. Bu itibarla asfalt yoldan vazgeçilmektense arabaların ıslahı faydalı görülmüştür.

MÜTEFERRİK

Devlet Demiryollarında tek eşya bileti

Devlet Demiryollarının ana şebeke ve Trakya dahil olduğu halde bütün şebekesinde 1 nisandan itibaren tek nakliyat tarifesi tatbik olunacaktır. Bu tarife ile Trakyadan sevkolunan bir mal, ana şebekenin her hangi bir istasyonuna ve yahud ana şebekenin bir istasyonundan kalkan mal, Trakyaya tek bilet ve yeni tarife ile nakloluna - caktır.

HEM NAZ MİH

Hiç birimiz inanmıyoruz

Bulgar Başvekili Fi... da, üçler paktını... sonra, Sofyaya dö... pazar olmasına rağmen fevk... tima akdeden Sobranya Mec... tığı beyanatında, ezcümle... söyledi:

«Alman hükûmeti Bulgar... den Bulgaristana Alman le... dermek için müsaade ist... man hükûmeti bu müsaade... bu kıt'aların vazifesi zam... yed bulunduğunu ve hedef... kanlarda sulh ve nizamın... olduğunu beyan etmiştir. A... meti Bulgaristanın sulh ... komşularına karşı olan d... rine mugayir hiç bir teleb... mıştır.. Bilâkis Alman hük... şularımızla mer'iyette olan... ahedelerini ve ayni zaman... muz Türkiye ile geçende ... ve Bulgar hükûmetinin su... bir kere daha ehemmiyetle ... beyannameyi hassaten naz... mıştır.»

«Bulgar hükûmeti kendi ... nu beyan etmeyi bir vazi... Bulgaristanda Alman kıt'a... cudiyeti Bulgaristanın sulh ... hiç bir veçhile değiştirmem... garistan giriştiği taahhüdler... maktadır ve yukarıki sulh ... ketinden şaşmamağa ve bi... türlü taarruzdan ve her ... menfaatlerini tehdid ed... türlü tedbirlerden içtinab ... rar vermiştir. Bu kararı ve... gar hükûmeti, bununla ... bugün ve istikbalde ve keza... sulha en iyi bir tarzda ... mütaleasındadır.»

Filof'un bu beyanatını için, Berlinden de şöyle bildi:

Berlin 3 (a.a.) — Bir ... bir bildiriyor:

«Propaganda Nezaretinin ... servisi şefi, Almanyanın Türkiye ... şı tecavüz niyetleri olmadığını ... miş ve Alman - Türk münasebetlerinin ... iyiliğini hatırlatmıştır. Nezaret ... miştir ki:

«Türkiyenin gidişini tasvib ... ya etmemek bize düşmez.»

Ne Bulgar Başvekilinin ... de Alman Propaganda Nezaret ... at servisi şefinin verdikleri ... inanmıyoruz. Çünkü her ... Türkiyeyi bir müddet için ... lamak maksadile söylendiğine ... bir çemberinden geçmiş değiliz ... rımız değil; on yaşındaki çocuk ... bile anlamıştır.

Bu sözlere asla inanmayalım ki, Filof'un, tabiî ... kadar evvel söylediklerini ... nı imzalamakla bizzat kendisini ... zib etmiştir.

17 şubatta Türk - Bulgar ... sını imzalayan Bulgaristan, ... taarruzdan içtinabı harici ... değişmez bir esası olarak ... halde, 13 gün sonra, Alman ... arruzi hareketine üs ve hava ... kabul ederek verdiği söz ... bile durmamıştır.

Almanyaya gelince, o, ... lere verdiği sözü tutmamak ... dur. Devlet Şefi, kendisi ... durmadığı söylendiği zaman ... cevabı verir: «Beni sözümle ... la itham ediyorlar; ben Al... tine verdiğim sözleri tutmuş...

Türk milleti, Alman ... ğına göre, Hitler Almanyası ... diği sözü tumıyacağı muh... Almanya, Çeko-Slovakya ... na, İngiltereye, Fransaya, ... nimarkaya, Holandaya ... tutmamıştır; kendi işine ge... sudan bir bahane ile sözüne ... imzasını yalamış, taahhüdü ... tur.

Almanyanın verdiği söz ... lım ki 26 şubatta neşrettiği ... mahiyette bir tebliğde şöyle ... du:

«Alman Hariciye Nezareti ... tebarüz ettirilmektedir ki ... alarının Bulgar arazisine ... zuubahs bile değildir.»

Dört gün evvel «mevzubahs ... miyan» şey, dört gün sonra ... vakidir. Verdikleri sözleri ... üç gün, hatta dört gün ... denlerin teminatına inanmak ... gün, on üç gün ve nihayet ... ra bu sözlerini de bozmıyacak ... zalarını değil, kalıblarını ... gene inanamayız.

Bulgaristana giren Alman ... Türk hududlarına doğru sev... lenen bütün bu sözlerin ve ... minatın bizi uyutmak için ... tatlı masallar ve gevşetici ... duğunu biliyoruz ve korkulu ... mektense uyanık yatmanın ... duğunu söyleyen atalar sözü ... rak, uyanık ve tetikte bekle...

Sayın dostlarımız, kendileri... yet verdiği bu itimadsızlığı ... sünler ve bizi af buyursunlar.

Yangın başlangıcı

Galatada Bankalar cad... numaralı hanın bodrum ... yangın çıkmış, ateş ... söndürülmüştür.

Şişlide Hacımansur ... Kiryakoya aid ahşab ev... tından çıkan yangının ... gıcda önüne geçilmiştir.

Türk diş tabibleri ... nin ilmî toplantı...

Türk Diş Tabibleri Cemiy... on beş günde bir yapılacak ... toplantılarına 6 mart pers... saat 18,5 ta Cağaloğlu Ehlib... başlanacağı haber alınmıştır.

Bu toplantıda Prof. Kâzım ... mon ve vitaminlerin dişler... yeti), Doçent Feyzullah (Pro... lanılan maddeler) ve Prof. ... (Ağız kanamalarının dindirilm... zularına dair tebliğler yapa...

Sahte pasaport

Memleketimize gelen bir Polonyalı mevkufen muhakeme ediliyor

Leynçi Helman isminde bir ecnebinin sahte pasaportla memlekete gelmekten muhakemesine, İstanbul Altıncı Asliye Ceza mahkemesinde dün akşam başlanılmıştır. Mevkufen muhakeme edilen Leynçi Helman Almanca bilen bir tercüman vasıtasile; sorguya çekilmiştir. Kendisi, aslında Polonya tebaasından olduğunu, memleketinde ticaretle meşgul bulunduğunu, oradan uzaklaştıktan sonra bir aralık İtalyaya gittiğini söylemiş ve şöyle demiştir:

— Cenovada Holanda tabiiyetine geçmek istedim, bu işimi yapmak üzere müracaat eden bir adam, hayli paramı alarak bana bir pasaport getirdi. Bununla Türkiyeye geldim. Burada bir otel kâtibinin, pasaportun sahte olduğunu söylemesi üzerine, vaziyeti düzeltmek için lâzım gelen teşebbüsü yaptırmak maksadile, bir avukata baş vurdum. Lâkin, bu sırada, benden istediği kadar para çekemiyen otel kâtibi, keyfiyeti polise ihbar etti. Vaziyeti düzeltemeden, beni yakaladılar. Pasaporttaki ismin benim ismim olmamasına gelince, Cenovadaki adam, Holanda tabiiyetine geçmek için bir Holandalı ismin müstear olarak alınması beynelmilel usulden ve zarurî olduğunu, bunda bir suç mahiyeti bulunmadığını söyliyerek, beni inandırmıştı. Pasaportun sahte olduğunu, kat'iyyen bilmiyordum.»

Mütaleası sorulan müddeiumumilik, ceza isteğinde bulunmuştur. Dava edilen, avukat tutup kendisini müdafaa ettirmke üzere mühlet istemiştir. Muhakemenin devamı, müdafaa için kalmıştır. Ayni zamanda mevkuf, serbest bırakılmıştır.

Yugoslavyanın İstanbul fahrî başkonsolosluğu

Yugoslavyanın İstanbul fahrî başkonsolosu M Vlâdmir Stcherbina başka bir vazifeye tayin edilmek üzere hükûmeti tarafından Belgrada çağırılmıştır.

M. Stcherbina, Ankara ve İstanbulda 12 sene kalmış, güzel dilimizi kendi tabirile pek iyi öğrenmiş olmakla müftehir ve Türkler arasında pek çok dost kazanmış Türk dostu bir zattır. Kendisine uğurlu olsun der ve yeni vazifesinde muvaffakiyetler dileriz.

Küçük hikâye

Keklik kızartması

Orhan Rahmi Gökçe

Maznun, mahkeme reisinin suallerinden hiç birisine cevab vermiyordu. Sabit ve ölmüş bir bakışla, hâkim ve azaları süzmekle iktifa ediyor, arasıra gözlerini, sol tarafında duran jandarmanın çenesindeki büyük et bene dikiyor, gülümsüyordu. Bir aralık, parmağını, o et bene uzatmak istediğini bile hissettim.

Reis, en son olarak şu suali tevcih etti:

— Sen, iki çocuk, iki ihtiyar, bir genc dört tane de kızı alevler içinde yakmışsın, doğru mu?

Suçlu, başını öne doğru iki defa salladı:

— Yakmadım -dedi- ben kelkik gızarttım..

Reis, aza ve dinleyiciler sapsarı oldular, birbirlerinin yüzüne baktılar.

***

Köy muallimi, şöyle şehadet etti:

— On üç senedenberi, bu köyde çalışıyorum. Galiba, 4 sene evveldi. Bu zavallı, köye çıkageldi. Sessiz, hasta, merhamete şayan bir hal içindeydi. Kafasında, sebeb ve illeti bizce meçhul bir donukluk ve durgunluk vardı. İsmini sorduğum zaman, karşı dağlara bakıyor, bir şey hatırlamak istiyor, sonra boğulasıya ağlayordu... Bir yaz günü, camiin dibindeki çınarın dibinde başbaşa kaldık. Gene onu konuşturmağa çalışıyordum. Köye nerelerden geldiğini sordum. İlk defa, kısaca bir cevab verdi:

— Iraklardan (uzaklardan)..

Dedi. Sonra gene ayni sükût, ayni durgunluk... Köylü ona bakıyordu. Adını (Garib) koymuştuk.. (Garib) e herkes acıyordu. eş altı ay sonra eski hasta, biçare hali gitmiş, sıhhati biraz yerine gelmişti. Kendisine iş verildiğ zaman itaatle, devamlı şekilde çalışıyor, sonra bir köşeye çekiliyordu.

Bir gün onun, bir orman kenarında, hafif hafif şarkı söylediğini duydum ve hayret ettim. Söylediği parça şuydu:

Annem beni sana vermiyor,
Nafile benim için ağlama

Hayretim, biraz sonra dağıldı ve onun yerinde, şüphemi tahrik eden bazı düşünceler doğdu. Ben bu şarkıyı köyde, Güllü namındaki genc bir kızın sık sık söylediğini işitmiştim.. Evleri, bir dere boyunda idi. Güllü, genc, şakacı, güzel, biraz da pervasız ve lâübali bir kızdı. Bizim Garibin, bu şarkıyı ondan öğrenmesi ihtimali uzak değildi. Bu nokta üzerinde durdum.. Güllünün evlerinin karşısında, yani derenin öbür tarafında bir ağaclık vardı. Garibi, sık sık orada, bir ağacın dibine oturmuş veya saklanmış olarak görüyordum.. Gözlerini, karşı cihetteki Güllünün hanaylarına dikiyor, uzun uzun, dalgın dalgın bakıyordu. Güllü de bazan bu şarkıyı söylüyordu. O vakit, Garibin çehresi değişiyor, gözleri dumanlanıyor, kendisini bir sıtma nöbeti tutuyor gibi oluyordu.

Başka bir gün, Garibi derenin içinde gördüm. Güllü de evlerinin dereye doğru inen harımında (bir nevi küçük arsa veya bahçe) duvara yaslanmış, onunla konuşuyor,

— Haydi Garib -diyordu- söyle, sen de söyle bu türküyü...

Garib, ayni bakışlarla, fakat daha harab, daha acınacak bir hal içinde ona bakıyor, susuyordu.. Sonra, yokuşu tuttu. Uzaklarda onun;

Annem beni sana vermiyor,
Nafile benim için ağlama!..

Diye şarkıyı söylemeğe başladığını işitim. Anladığım şu olmuştu:

Garib, Güllüyü seviyordu. Zavallı meczubun bu temayülünden kimseye bahsedemezdim. Bu aşkta, hazin ve merhamete şayan bir hal vardı. Ayni zamanda, zavallıyı döğe döğe bu köyden koğmaları muhtemeldi.. Hata ettiğimi sonra anladım, fakat ne çare...

Bir gün Garibi elinde bir çifte ile dağda keklik avında gördüm.. Benden kaçmak ister gibi idi. Yaklaşıp, silâhı kendisine kimin verdiğini sordum. Hiç cevab vermedi... Köye dönünce, ayni dereye bakan evimin penceresini açtım. Akşam karanlığında, Garib, hızlı hızlı, adeta koşarak geldi ve dereye daldı, bir ıslık çaldı. Güllü gene duvarda gözüktü. Garibin elinde bir kaç keklik vardı.. Bunları heyecanla Güllüye uzattı, sonra silâhı verdi ve arkasına bakmadan derenin akıntı tarafından uzaklaşıp gitti..

Bu sevgi, benim nazarımda çok masum bir şeydi. Zavallı deli bununla teselli buluyor, bununla yaşıyordu.

Üç gün sonra sabaha karşı, Garib benim evimin önünden geçti. Onu, ağacların arasından takib ettim. Gene ayni ıslık sesini duydum. Mesafe yakındı. Beni göremiyorlardı. Güllü göründü. Elinde çifte ve iki torba vardı. Birisinde, Garibe yiyecek bulunduğunu farkettim.

— Garib -dedi- gören (göreyim) seni.. Keklik gızartmasına bayılıyon (bayılıyorum). Evvelki âşam (akşam) barmaklarımı ısırayazdım.

Garib, Güllüye uzun uzun baktı, sonra gene dağ yolunu tuttu. Fakat iki gün gözükmedi. Anladım ki, zavallı av bulamamış ve bu itibarla köye bile gelmemiş, dağlarda kalmış...

Ona acıyordum. Fakat bir müdahale noktası bulamıyordum. Kendisine hitab etmekliğime de imkân yoktu, çünkü şuurdan mahrumdu.. Bir gün onu dağdan, kalabalık bir keklik partisile dönerken gördüm. Çifteyi omzuna asmış, sol elinde taşıdığı keklikleri arasıra havalandırıyor;

— Güllüme keklik, Güllüme keklik! Diye söyleniyordu... Bu sıralarda, Güllü nişanlandı. Oncağızın da zaten bir büyük annesinden başka kimsesi yoktu. Nişan merasimi, epeyce gürültülü oldu. Garib o günden sonra değişti. Yemiyor, içmiyor, müthiş ıstırab çekiyordu.. Ona, sık sık derenin karşı tarafında rast geliyordum. Beni görünce uzaklaşıyordu.

Nihayet nikâh da olmuştu.. Kınagecesi yapılacaktı. Garibi aradım, bulamadım. Bütün köyü altüst etmiştim. Kendisini hiçbir tarafta gören yoktu. Onu alıp evime götürmek, teselli etmek istiyordum. Belki de bu büyük gönül yarası, onun sükûtundaki düğümü çözebilirdi..

Geceyarısına doğru çığlıklarla uyandım ve pencereye fırladım. Ne göreyim:

Güllünün evi, müthiş alevler içinde yanıyor.. Kadın, çocuk sesleri geliyordu.. Bu arada:

— Garibi tutun, gözü körolası evi o ateşledi!

Avazeleri yükseliyordu. Köylülerin bir kısmı ateşi söndürmeğe çalışıyorlardı. Fakat nafile!..

Garib, her nasılsa açık kapıdan içeriye girmiş, evin alt kısmındaki samanlığı ateşlemişti. Alevler, tahammül edilmez derecede şiddetli idi. Garibin yanına yaklaştım:

— Ne yaptın bedbaht?

Diye bağırdım.. Gözleri alevlere takılı, rahat ve lâkayd ancak şu iki kelimeyi söyledi:

— Keklik gızarttım..

SON HABERLER

Siyasi İcmal

[İt]alyayı kurtarmak [içi]n, harbi Akdenize yaymak mı?

Almanyanın Bulgaristanı işgal etmekle, asgarî ve azamî ölçüde iki hedefi gözettiği iddia ediliyor. Asgarî hedef, İtalyanın [...]ini kurtarmaktır. Azamî hedef, [...] harb yapmaktan vaz geçerek, orada yapılan harbi muhtelif [...]etler dairesinde idare ederek harbi Akdenize yaymak ve İngiltereyi [Akde]nizden söküp atmak için uğraş[maktır].

***

İtalya, Yunanistana tecavüz ettiği zaman bu harbi kısa bir zaman içinde [bitir]meyi umuyor ve Yunanistanın İtalyan tecavüzüne mukavemet etmiyeceğini ve edemiyeceğini sanıyordu. Yunanistanın kahramanca mukavemeti ve İngiliz yardımının sür'atle yetişmesi ü[zerine] harb Yunan topraklarından Arnavudluk topraklarına intikal etmiş ve Yunan kuvvetleri İtalyanın bütün taarruzlarını püskürttükten başka taarruz yaparak İtalyayı Arnavudluktan [sök]üp atmak kudretini haiz olduğunu göstermiştir. Bu neticenin tahakkuk [etm]esi, bir zaman meselesinden ibaret[tir].

Bu hâdise İtalyanın prestijini fena halde sarsmıştır. Fakat iş bu kadarla kalmadı.

Mısırı istilâ için hazırlanan ve hazırlığı en geniş ölçülerde yapan İtalya, Mısırın üzerine yürümesi beklenirken, [bu] sırada İngilizlerin yaptığı taarruz karşısında en ağır zayiata uğrayarak [...]emiş, bütün Siranikayı terkederek [...] muzmahil bir halde ric'at etmiştir.

Bu ric'at de İtalyanın sarsık bir halde olan prestijine ikinci ve çok ağır bir darbe teşkil etti.

Bugün İngilizlerle İtalyanlar arasında Siranikayı Trablustan ayıran muazzam çöl gerilmekte ve tabiî bir serhad teşkil etmektedir.

İngiltere, Mısırı ve Süveyş kanalını tehdid eden İtalyan tehlikesini tamamiyle bertaraf etmiş olduğu için onun Trablus tarafına doğru ilerlemek niyetinde olup olmadığı kestirilemez.

Fakat [...] de İngiltere Mısırı ve Süveyş kanalını tehdid eden tehlikeyi bertaraf etmiş olmaktan istifade ederek Nil ordusunu daha başka sahalarda kullan[mak] ister!..

***

İtalyanın uğradığı mağlûbiyet ve menfi [ne]ticeler, her halde İtalya dahilinde [bazı a]ksülameller uyandırdı. İtalyan ricalinin [...] birde, memleketleri dahilinde bozgunculukla en müthiş mücadeleyi yapmak kararlarını söylemelerinden de bu noktaya [...] ve İtalyan mağlûbiyetlerinin faşizmi İtalyan milletinin gözünden düşürdüğü istidlâl olunmaktadır.

İtalyan faşizminin, halk gözünden düşmesi üzerine İtalya dahilinde bir takım hâdiselerin vukuu bu hâdiselerin faşizmi iktidar mevkiinden dahi düşürmesi muhtemel olduğuna göre, İtalyayı bu vaziyetten kurtarmak mihverin hayatî menfaatleri sırasında yer almış ve Almanya bu maksadla harekete geçmiştir.

***

Almanya Sicilyaya pike hücumları için tayyareler göndererek İtalyaya yardıma başlamış, daha sonra Libyaya bazı müfrezeler de sevketmiştir. Fakat Almanyanın Libyaya gönderdiği askerlerin burada vaziyeti ıslah etmeleri ve bunu İtalyan milletine hissettirmeleri çok uzun bir iştir ve bu uzun iş faşizm hakkında başgösteren itimadsızlığı da bertaraf etmesi muhtemel değildir.

Bu halde bu yardımı daha yakından yapmak ve İtalyan milletine sür'atle hissettirmek gerekleşiyordu. Almanyanın Bulgaristanı işgal etmesinde bu düşüncenin mühim bir yeri olduğu [şüphe] götürmez.

Çünkü Yunanistan bu işgal karşısında iki cepheli harb yapmak mecburiyetinde kalacak, bu da İtalyanın Arnavudlukta uğradığı tazyikı hafifletecek, belki birkaç ileri adım atmasına imkân verecektir.

İtalyayı kurtarmak meselesi budur ve bu hareket, Bulgaristan işgalinden alınacak neticelerin asgarisidir.

***

Fakat Almanyanın maksadı yalnız İtalyayı kurtarmak değil de bu maksadla beraber daha geniş bir maksad takib etmek de olabilir. Bu maksad ise harbi Akdenize nakletmek ve İngiltereyi Akdenizden atmağa uğraşmaktır. Fakat bu maksadı tahakkuk ettirmek son derece güçtür. Almanların bu maksad için Fransayı ve İspanyayı tazyik edecekleri şimdiden göze çarpıyor. Fransa başvekil muavini Amiral Darlan'ın bir defa daha Parise gitmesi, Almanların Fransız üslerini ve Fransız donanmasını kullanmak emelinden henüz vazgeçmediklerini, bilâkis Fransız ve İtalyan donanmalarından, İspanyanın Alman yardımile Cebelüttarık üzerine yürümesinden istifade ederek harbi Akdenizde devam etmeyi ciddiyetle düşündüklerini [göst]erir.

Bu düşüncenin tahakkukuna karşı dikilen engeller, Fransanın mukavemet etmesi, İspanyanın harbe girmek istememesi, ve İngilterenin, Alman plânına mukabele için hazırlıklı davranmasıdır. Önümüzdeki günler, Alman plânının [...] fazla, İngilterenin bu plâna karşı [gel]mek için hazırladığı plânı inkişaf ettirecektir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Amiral Darlan gene Pariste

Vichy 4 (a.a.) — Başvekil muavini Amiral Darlan, bu sabah Parise gidecek ve orada işgal makamlarile olacak görüşmelerde bulunacaktır. Amiral Darlan öğle yemeğini La Valle ile yiyecektir.

Ajans haberlerine göre, Amiral Darlan, şimdi Parise sık sık seyahatler yapacaktır.

Yeni bütçeyle alınan tedbirlere dair kanunlar

Bu hafta içinde hazırlanarak Büyük Millet Meclisine verilecek

Ankara 4 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisine verilmiş olan yeni bütçe ile alınan tedbirlerin icab ettirdiği kanun lâyihaları hazırlanmaktadır. Bugünlerde son şeklini alacak olan lâyihaların önümüzdeki hafta Meclise verileceği anlaşılıyor. Yeni bütçe ile birlikte hudud ve sahiller, beden terbiyesi, orman, Posta ve Telgraf, Devlet Havayolları, Denizyolları, Limanları, Demiryolları, İnhisarlar ve Vakıflar umum müdürlükleri bütçeleri de Meclise verilmiş ve komisyonlara havale olunmuştur. Meclisin önümüzdeki toplantısına aid ruznamede bir kaç hesabı kat'î raporu vardır. Toplantıdan evvel Parti grupunun içtima etmesi muhtemeldir.

Sar havzasına akınlar arttı

Kolonya ve Manş limanları devamlı surette tahrib ediliyor

Londra 4 (a.a.) — Dün akşam neşredilen resmî tebliğ:

Mühim bir tayyare filosu sınaî bir merkez olan Kolonyaya hücum etmiştir. Fena hava ve alçakta dolaşan keşif bulutlar uçuşu neticelerin müşahedesini güçleştirmiştir. Fakat helei şiddetle bombardıman edilmiş ve bilhassa Rhin nehrinin şark sahilinde bir çok yangınlar çıkarılmıştır.

Rhur mıntakasında diğer bazı hedeflere de daha ehemmiyetsiz hücumlar yapılmıştır.

Diğer bombardıman tayyareleri Boulogne ve Ostende'de doklarla rıhtımları bombalamışlardır. Bazı bombalar bendler civarında patlamıştır. Brest dokları yeniden bombalanmıştır. İşgal altındaki memleketlerde bulunan bir çok tayyare meydanlarına da hücum edilmiştir. Hamsteed'de çok memnuniyet verici neticeler elde edildiği görülmüştür. Tayyarelerimizden biri kaybolmuştur.

Uçuşu yapan avcı tayyareleri Fransanın şimalindeki hava meydanlarına gece hücumu yaparak bir çok düşman tayyarelerini tahrib etmişler veya hasara uğratmışlardır.

Avcı tayyarelerimizden biri kayıbdır.

Almanlar akınları teyid ediyorlar

Berlin 4 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor: 3 mart akşamı geç vakit bir kaç İngiliz tayyaresi garbî Almanya üzerinde uçmuştur. Atılan mombalar sivil halka aid binalarda bazı hasara sebebiyet vermiştir. Üç ölü vardır. Tayyare defi bataryaları iki düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

İngiltere üzerinde

Londra 4 (a.a.) — İngiliz Hava ve Dahilî Emniyet Nezaretlerinin tebliği:

Pazartesiyi salıya bağlayan gece düşman hava faaliyeti büyük mikyasta olmamıştır. Cenubî Galles'da bir şehir üzerine bombalar atılmış ve bir kaç yangın çıkmışsa da salı sabahının ilk saatlerinde hepsi söndürülmüştür.

Şimali şarkî sahilleri boyunca ve İskoçyanın cenubu şarkisinde bazı yerlere de bombalar atılmıştır. Bazı binalar hasara uğramıştır. Fakat hiçbir yerde hasar geniş olmamıştır. Memleketin sair bazı yerlerine de bir miktar bomba atılmıştır. Gece insanca verilen zayiatın fazla olmadığı sanılmaktadır.

Calais ve Brest'e akın

Londra 4 (a.a.) — Hava Nezaretinin tebliği:

Sahil bombardıman servisine mensub tayyarelerimiz dün gece Calais'de dokları ve tren garaj yollarını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

Bugün devriye gezmekte olan sahil servisine mensub tayyareler Brest civarında bir hava meydanına taarruz etmiş ve bir düşman avcısı düşürmüşlerdir.

Bugün de son harehât esnasında 4 düşman tayyaresinin tahrib edildiğini teyid eden malûmat alınmıştır.

Almanya, İtalyadan 50000 işci istiyor

Zürich 4 (a.a.) — İtalyada çıkan Popolo d'İtalia gazetesi Almanyanın Alman harb sanayii için 50,000 demir sanayi amelesi almak arzusunda olduğunu yazıyor. İtalyan işçilerinin Almanyaya gidebilmesini temin için İtalyan fabrikalarında mesai saati 8 den 12 ye, 6 haftalık mesai saati 72 ye çıkarılmıştır.

Avustralya ve Kanadadan...

İngiltereye yeniden birçok kıtaat ve tayyareciler geldi

Londra 4 (a.a.) — Atlantikte hâdisesiz geçen bir seyahatten sonra yeniden binlerce Kanadalı asker İngiltereye gelmiştir. Bu askerler her biri 1000 ilâ 1500 asker taşıyan büyük vapurlarla nakledilmiştir. İngiliz filosuna mensub harb gemilerile müttefik harb gemileri bu kafileye refakat etmiştir.

Yeni pilotlar da geldi

Londra 4 (a.a.) — Kanadada yetiştirilen pilotlardan müteşekkil yeni ve kuvvetli bir müfreze kafile ile seyahat eden bir çok askerle birlikte İngiltereye muvasalat etmiştir. Bu kafile seyahate hazırlanırken Alman radyosunun mezkûr kafilenin batırıldığını bildiren bir neşriyatı duyulmuştu.

Donanma geçen harbdeki röko - runu muhafaza etmektedir. Atlas denizini geçerken henüz ne bir asker, ne de bir tayyareci kaybedilmemiştir.

Yeni Zelanda müfrezeleri

Londra 4 (a.a.) — Kraliyet bahriyesinde hizmet etmek üzere diğer bir kuvvetli yeni Zelanda müfrezesi daha, talim devrelerini ikmal etmek üzere, geçen hafta İngiltereye gelmiştir. Bunlardan bir kısmı bahriyeye mensub tayyarelerde hizmet edeceklerdir.

Rumen hükûmeti

Ecnebilerin mallarına ve emlâkine vazıyed ediyor

Bükreş 4 (a.a.) — D.N.B. Rumanya devlet reisi tarafından neşredilen bir emirnameye göre hiç bir ecnebi Rumanyadaki emval ve emlâkine İktısad Nezaretinin müsaadesini almaksızın istediği gibi tasarruf edemiyecektir. Rumanyada bulunan bütün ecnebiler ellerinde bulunan esham ve tahvilâtla Rumen kıymetlerini on gün içinde İktısad Nezaretine bildireceklerdir. Rumanyada yaşamıyan ecnebiler de, bulundukları yerlerdeki salâhiyetli Rumen konsolosluk memurlarına keyfiyeti beyan edeceklerdir.

Bu gibi kıymetleri emanet olarak almış bulunan bankalar ve anonim şirketler ayni suretle beyanname vereceklerdir.

Hilâfında hareket edenler hapis ve para cezasına çarpılacaklardır.

Yunan römorkör ve mavnaları musadere edildi

Bükreş 4 (a.a.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Hükûmet, umumî menfaat düşüncesile, Yunan tebaalı şahıslara aid 37 nehir römorkörü ile 36 mavnayı musadere etmiştir.

Heyelândan zarar görenlere Kızılayın yardımı

Ankara 4 (a.a.) — Kızılay umumî merkezinden bildirilmiştir:

25/2/941 tarihinde Balıkesirin Yurd köyünde vukua gelen heyelân neticesi evleri yıkılanlara yardım için 4 mart 941 tarihinde Balıkesir Kızılay merkezi namına 750 lira gönderilmiştir.

Cemiyet davaları

Lisan meseleleri

Fransız ve Alman lisaniyat nazariyelerinin türkçeye tatbik edilebilecek esaslı unsurları

— 4 — [*]

Yazan: Ziyaeddin Fahri

Yirminci asırdan itibaren bizdeki lisan ıslahatı hareketlerini ve bilhassa 1940 içinde tabiî ve normal türkçeciliğe müncer olan cereyanı tahlile girişmeden evvel, nazariye ve fikirlerini anlattığımız iki lisaniyat âliminin, tahlillerimize yarayacak ana düşüncelerini hulâsa etmek isteyoruz. Bu esnada esaslı noktaların iyi anlaşılması için misallerin, bugünlerde gazetelerimizde sık sık tesadüf edilen bahislerden seçilmesine çalışılacaktır.

Gerek Fransız Meillet, gerek Alman Behaghel'in iştirak ettikleri başlıca düşüncelere birer birer temas edelim.

I. — Hiç bir lisan, tam yüzde hesabile saf değildir. Her şeyden evvel sosyologların «Clan - semiye, hop» dedikleri ilk zümreleri birbirlerile olan ailevî münasebetleri malûmdur. Sonra tarihin bin bir çeşid zaruretleri işin içine giriyor ve «istikraz» hâdiselerine yol açıyor. Bu kelime istikrazları, ancak hâdisenin cereyanından sonra tespit edilir. Binaenaleyh şuurlu bir istikraz siyasetinin lisanda takib edildiğini zannetmemelidir. Meselâ Ortaasya türklüğünde «us» kelimesi varken bunun yerine sonradan «akıl» ın geçmesi, bir ferd veya bir heyetin kararile olmuş değildir. Keza «us» tan gelen «uslu» nun Türkiye türkçesinde yaşamakta devam etmesi de aynı tarihî vetirenin eseridir. Biri «ölmüş», öteki ise mana değiştirerek mevcudiyetini muhafaza etmiştir.

II. — İstikraz hâdisesinin arkası sıra bir temsil hâdisesi gelir. Yabancı ve komşu bir dilden gelen kelime, hiç bir zaman, ilk kaynağını teşkil eden kavmî ve lisanî camia içindeki hal ve edayı muhafaza etmez. Millî damga, onun yabancılığını er geç giderecektir ve gidermelidir de. Meselâ «fayda» kelimesi, aid olduğu lisanın «el-faide-tü» sünden ne kadar başkadır! Acemlerin türkçeden aldıkları «umud» u, «ümid» veya «ümmid» yapmaları da aynı vakıanın neticesidir.

III. — İstikraz ve temsil ameliyelerile bir lisana mal olmuş olan kelimeler, tıpkı o lisanın kendi öz ve hayatiyetini muhafaza etmiş kelimeleri gibi, aynı kanunlara tabidirler ve aynı derecede millîdirler. Türkçede «sahib», eski «ıs» ın yerini tutmuştur. Bu «sahib» kelimesi, «ıs» aslından olup türkçede varlığını mana değiştirerek muhafaza etmiş olan «ıssız» kadar türkçedir. Hiç bir muhakeme, «sahib» in «ıssız» dan daha az türkçe olduğunu ispat edemiyecektir.

IV. — Lisanda yakışıklı «imal - fabrication» lar, yalnız imalâtçının ağzında, o da muvakkat bir müddet için, dolaşabilir. Lisanın, muayyen ilim erbabı arasındaki bazı ıstılahlar müstesna, bu «imal» le alâkası yoktur. Meselâ Türkiye türklüğü için ölmüş bir kök olan «us» ile mahiyeti yanlış anlaşılmış «man» ı birleştirerek «usman» kelimesini imal etmek ve buna «mütehassıs» a benzer bir mana izafe eylemek doğru değildir.

V. — Fransız ve Alman lisaniyatçılarının fikirleri arasında bugünkü lisan hareketleri bakımından en faydalısı, kelimelerin, edatların «canlı», «uzvî» birer varlık sahibi olduğuna dair olanıdır. Roman veya Cermen kökten gelen dilleri bir tarafa bırakalım: Gerek Turanî kökten, gerek umumî bir «Türk» kökünden gelen cemaatler tarihin yürüyüşü boyunca evvelâ «halk», sonra «millet» haline gelince lisanlarında da bu halin tezahürleri görülür. İki sene evvel Fransada intişar eden bir «ansiklopedi» nin lisan madedsini yazan lisaniyat âlimlerinden Sauvageot, bu tezahürleri Turanî kökten gelen kavimlerde çok güzel göstermişti (1). Bu müellifin medeniyet tarihi üzerindeki tahlilleri pek açık surette anlatıyor ki meselâ garba hicret eden Turanî kavimler, bugün lisanı da ihtiva eden bütün içtimaî müesseseleri itibarile apayrı halklar ve milletler haline gelmişlerdir. Uzak bir ırkî iştirak meselesini ırkçı tarih felsefecilerine terketmek lâzımdır (2). Bu bakımdan bilmem hangi Turanî cemaatte cemi edatı «et» veya «at» varmış diye meselâ «er» kelimesinden «erat» tarzında bir cemi yapmak, tamamile yersizdir. Keza basit kelimeler için de aynı fikir serdedilebilir: Gerçekten mevcud eski bir Türk lûgatçesinden meselâ «ülkü» yü çıkarıp lisan müessesemize hediye etmeğe imkân yoktur. Müessese, bu hediyeyi yüzümüze çarpacak, kendi kendimize göre samimî milliyetperverce ve ilmî görünen delillerimize karşı için için gülecektir.

VI. — Bununla beraber gerek basit, gerek mürekkeb kelime teşkili, mücerred mefhumlara yükselen, giriftleşen her lisanda hissedilen bir ihtiyacdır. Fakat basit kelimelerin vücude getirilişi ancak kıyasî kaidelere göre olabileceği gibi, mürekkeb kelimelerin yapılışı da aid olduğu lisanın «selika», «dil duygusu» ve «zevki selim» ine uygun olacaktır. Meselâ «gerçek» ten (gerçekleştirmek, gerçekleştiriş, gerçeklik, gerçekleme, gerçekten ilâh...), «güzel» den (güzelleştirmek, güzellendirmek, güzellik, güzelleştirme, güzellendiriş ilâh...) şekillerini çıkarmak, yahud «yüz» ile «görüm» den «yüzgörümü», «iş» ile «bölüm» den «işbölümü», açık ile «göz» den «açıkgöz» veya «gözüaçık» yapmak gibi. Bir an için farzedelim ki yaşayan türkçede «kural» diye bir kelime vardır: Bunu «bilim» ile birleştiriniz ve -bazılarının yaptığı gibi- «kuralbilim» i teşkil ediniz. **Böyle bir teşkil, hakikatte yalnız bir kısım yabancı dillerin kelime teşkili selikasına uygundur.** Zira yaşayan türkçe olsa olsa «kural bilimi» tarzını kabul eder. Kaldı ki o, «kural» diye bir unsur tanımamaktadır. Keza «yasamak» tan «yasav», «söylemek» ten «söylev» veya «?» den «saylav» imal etmek de aynı derecede Türkiye türkçesinin ruhile ve bünyevî mantıkile çarpışıyor. Nitekim Halk Fırkasının 1939 senesinde, bu son düzme kelime nev'inden olanların istimalini yasak eden bir tamim neşretmesi, bu bakımdan üzerinde durulacak bir mesele teşkil etmektedir (3).

VII. — Gerek kelime başlarına, gerek sonlarına gelen lâhikaların, edatların şuurî müdahalelerden uzak birer tarihleri vardır. Türkçeyi alâkadar eden son lâhikalarını ele alalım. Bunların bir kısmı kıyasî, bir kısmı semaidir. Kıyasiler için kimsenin bir diyeceği yoktur. Fakat semaî olanların tarihî hüviyetlerine bağlı kalmağa mecburuz. «Kumsal» ın sonundaki «sal», «güzel in nihayetindeki «el» bize aslının da türkçe olduğu ileri sürülen (!) «ahlâk» tan «ahlâksal», «öz» den «özel» yapmak hakkını ve salâhiyetini veremez. Böyle bir hakka sahib olduğunu iddia eden ve yazılarında «kamusal», «ilimsel», «kutsal» gibi düzme sıfatlar kullanan bir kalem sahibi ancak kendini belki tatmin edebilir! Fransız ve Alman lisaniyatçılarının bu noktaya aid mülâhazalarını düşünecek, normal hâdiseleri anlamak için patoloji ile ispat usulünü kullanacak bir Türk lisaniyatçısı, bizde son on sene içindeki lisanî «mamulât» arasında çok orijinal misaller bulacaktır. Bunlardan bazılarına zamanı gelince temas edeceğiz.

***

İşte bu sırada efkârı umumiyenin meşgul olduğu lisan meselesi münasebetile iki Avrupalı lisaniyat âliminin fikirlerinden bazılarına yedi madde halinde işaret ettik. Dikkat edilirse bu fikirler, «akıl için tarik birdir» vecizesini de tasdik ediyor: Meselâ biraz evvel işaret eylediğimiz Halk Fırkası tamimini yazanların mutlaka birer lisaniyat nazariyecisi oldukları iddia edilemez. Keza son dokuz, on sene içinde yazılarına düzme kelime sokmıyan, bilâkis sırası geldikçe bunlara karşı nefretlerini ilân eden zevk sahibi ciddî muharrirlerden her birinin mutlaka **Meillet** ve **Behaghel**... gibi lisaniyaçtıların fikirlerine vâkıf olduklarını da düşünmeğe lüzum yoktur.

Bu vesile ile hemen bütün lisaniyat âlimlerinin açıkça veya zımnen işaret ettikleri bir noktayı kaydedelim: Kendi ana lisanının bugününü ve yarınını düşünenlerin «samimiyet» lerine lisan müessesesinin hiç bir alâkası mevcud değildir. Maamafih icabında âlim de, böyle bir «samimiyet» tesirile, kendi millî dilinin mazide maruz kaldığı ecnebi tesirlerine karşı teessüf edebilir. Nitekim Alman **Behaghel'de** böyle bır teessüf seziliyor. Fakat o kadar. Bu teeessüflerden hemen aksiyona geçmek, bu esnada daima «samimiyet» ten «millî sevgi» den, «ana dil yüksekliği» nden bahsetmek, icabında lisan müessesesinin yukarıda temas ettiğimiz yedi maddede toplanan hususiyetlerinden mülhem düşüncelere hürmet etmemek, ilmî zihniyete ve ilim ahlâkına aykırı bir hattı harekettir. Bilâkis olduğu gibi içten gelen «samimiyet» in hakikî samimiyet olup olmadığı da su götürür bır meseledir. Nitekim modern ruhiyat samimiyet bahsinde «spontaneité - kendiliğinden olan hal» ile «réflexion - mülâhaza, düşünme» ye müstenid iki çeşid samimiyet tefrik ediyor: Ekseriya kendi kendiimze «samimiyet» dediğimiz haller, birinci çeşide dahildir ve geniş manasile beşerî olmaktan ziyade bütün canlılara şamildir. Asıl beşerî samimiyet, «düşünülmüş samimiyet - sincérité réfléchie» dir. Alman lisaniyatçısı Prof. Behaghel'in eseri üzerinde bu iki çeşid samimiyetin tatbikatı yapılabilir: Onikinci asırdan sonra lâtince, Onyedinci asırda fransızca tesirine maruz kalan almanca karşısında müteessir oluyor. Bu teessür kendisine göre haklı olan «Alman sevgisi» nden gelmektedir ve bir dereceye kadar hürmete de lâyıktır. Fakat bu teessür meselâ lâtinceden gelen «yazmak - schreiben» veya fransızcadan gelen «dans - tanz» a karşı faydasız, neticesiz, semeresiz bir isyana sevkedecek kadar ileri gitmiyor. Çünkü kendini sevmeden, nefsaniyetten gelen heyecan ve samimiyetine yerine fikirden, idrakten, muhakemeden, objektif olan lisan müessesesinin varlığına hürmetten mütevellid bir samimiyet kaim oluyor. O halde meselâ «akıl» yerine «us», «sahib» yerine «ıs» ın ikamesini isteyen heyecanlı bir kimseye, istediği kadar sade ve müstakil türkçe taraftarlığında samimî olduğunu iddia etsin, zavallı nazarile bakmak zarureti vardır.

1908 - 1925 ve 1925 - 1940 devreleri olarak ikiye ayırıp tetkik etmek istediğimiz son millî lisan hareketlerine aid olan mütalealarımıza rehberlik edecek ilmî zihniyet ve esasları göstermiş oluyoruz. Birinci musahabemizde vazettiğimiz mesele, yani lisaniyat, tedrisatının sihri, fantezist veya ilmî, realist olan istikametlerden hangisine tevcih edileceği meselesi, şimdiden kâfi derecede tenevvür etmektedir kanaatindeyiz. Gelecek yazılarımızda, bu kanaati etraflı bir surette ve lisanî vakıalara istinad ederek tespit etmeğe çalışacağız.

Ziyaeddin FAHRİ

*] Bundan evvelki yazılar 6, 13, 17 şubat tarihli nüshalarımızda çıkmıştır.

(1) Turanî halkların tarihî mukadderat neticesinde maruz kaldıkları lisanî istihaleleri etraflı ve ilmî surette izah eden Sauvageot'nin fikirleri hakkında «Cumhuriyet» te çıkmış bir makaleyi hatırlatmak isteriz: Bk: Cumhuriyet gazetesi, 23 şubat 1940, Fince ve türkçe meselesi.

(2) Nitekim Budapeştedeki ilmî cemiyetlerden «Turan cemiyeti», bu ayın on beşinde Turanizmi dolayısile alâkadar eden ilmî meseleleri münakaşa için bir toplantı tertib etmiş, toplantıya Macar Turancılarından başka Türkiye, Finlandiya, Bulgaristan ve Japonya sefirleri iştirak etmiştir.

(3) Bk. Cumhuriyet gazetesi, 20/10/1939. Bu gibi kelimelerin son senelerde mizah lisanımıza girmesi de dikkat ve ibretle gözönüne alınacak bir hâdisedir.

TÜRKİYENİN
1941 senesinde en eğlenceli yeri
İZMİR
Enternasyonal Fuarı
olacaktır
20 Ağustos - 20 Eylûl 1941

Hadiseler Arasında — FELEK

Danseden tavuklar!

Dünya hâdiselerini dikkatle takib eden ve bu günlerde pek de ağzını açmıyan Kantoron dün çıkageldi.

Dostumun saflığına, saflığı pek de temin edilemiyen bir acı kahve ile mukabele ettikten sonra sordum:

— Ne haber ahpab?

— Görüyorum, tabiî sen de görüyorsun! Dünya da görüyor! Herkes memnun! Bir büyük devlet, bir küçük memleketin içine ya o memleketi gafletten, ya düşmandan, ya anarşiden, ya açlıktan, ya demokrasi afetinden, ya plutokrasi yani zenginlerin zenginliğinden, ya şundan veya bundan kurtarmak, hulâsa rahat ettirmek, istiklâlini muhafaza, kimsenin nüfuzu altına girmemesini temin, millî inkişafına mâni olan engelleri izale gibi tamamen insanî ve ulvî maksadlarla ordularını salarak o küçük memlekete hizmet etmek zahmetine katlandığı zaman iki taraf yani büyük devlet de, küçük hükûmet de memnuniyetlerini izhar ediyorlar.

Büyük devlet bir hayır işlediği, ve bir kısım insanları şu saydığım belâlardan kurtardığı için memnun! Küçük memleket de nihayet istiklâl, hürriyet ve saadete kavuştuğu için sevinc içinde. Yerinde gidip görmedik ama; bir buçuk, iki sene var ki; işgal altına giren -yanlış söyledim- yardıma uğrayan küçük memleketlerin bu gibi yardımları göbek atarak karşıladığını radyolardan, gazete haberlerinden ve fotoğraflardan öğreniyoruz. Zaten böyle garazsız ve insanî bir hizmetin başka türlü karşılanması mümkün müdür?

Hatırıma bir vak'a geldi:

Ben vaktile Napoliden geçerken bir panayır gezmiştim. Şu bizim Tatavla panayırı falan gibi bir şey.

Aman ne tuhaf şeyler vardı birader! Dikiş diken bir maymun! Resim yapan bir ayı!... Daha tuhafı, danseden tavuklar görmüştüm!

Sahibi armonik çalarken, tavuklar durmadan dansediyorlardı. Hayran oldum. Ben ki dansedemezken tavukların bu musiki ve raks istidadına bakıp kendimden utandım. Bu hayret ve hicab içinde tavukları seyre dalmışken birdenbire kafesin içinde... Ha tavukların kafeste olduklarını söylemeyi unuttum! Evet! Kafesin içinde bir şey patladı ve tavuklar uçuştular... Halk da gülüştü.. Tavukçu buna pek kızdı. Hayvanları içeri aldı ve anlaşıldı ki; oradaki muziblerden birisi kafesin içine birkaç mısır tanesi atmış.

— E ne olmuş atmışsa!.

— Haa! Hep unutuyorum. Bu danseden tavukların kerameti kendilerinde değilmiş meğer! Onu sonradan öğrendik. Hoş yalnız ben öğrendim. Öteki seyirciler hep biliyorlarmış ya! Bana da onlardan biri anlattı. Kafesin altında bir mangal ateş varmış. Kafesin saç olan zeminini kızdırdığı için, biçare tavuklar kafesin içinde durmayıp muttasıl sıçrıyorlarmış. Benim gibi görenler de tavuklar dansediyor sanıyorlarmış. Keramet sıcak saçta! Çocuğun attığı mısır tanesi sıcak saçın üzerinde patlamakla, işin dalaveresini meydana koymuş.. Ben hâlâ farkında değildim ya! Bereket yanımdakilere! Onlar anlattılar da işi çakabildim! Hatırında olsun. Böyle bir panayırda, sirkte falan danseden tavuklar görürsen bastıkları yerin kızgın saç olduğunu unutma ve tavukların zevkten değil, canları yanmasından sıçradıklarını hatırla!

Dedi. Elimi sıktı, malihulyalı bir gülümseme ile odamdan çıktı gitti.

Ömür adamdır şu Kantoron!

Yalnız bazan böyle ipsiz sapsız lâflar edooor!

B. FELEK

Okuyucularımızdan Bn. Haver'e

Bahsettiğiniz yazımda (Mitoloji) nin bir erkek olarak tasavvur ettiği (Mars) a arabca ilâh demeden ise müennes yani dişi ismi olmıyan Tanrıya iltibas olmasın diye ilâhe kelimesini kullanıp bir sarf hatası yapmayı tercih ettim. Alâkanıza ve mektubunuza teşekkürler.

B. F.

İaşe kadrosu ikmal ediliyor

Ankara 4 (Telefonla) — İaşe müsteşarlığı kadrosundaki tayinlerin martın 15 ine doğru ikmal edilmiş olacağı anlaşılıyor. Müsteşar Şefik Soyer, Ticaret Vekâleti binasındaki dairesinde vazifesine başlamış bulunmaktadır. Yeni teşkilât için Millî Müdafaa Vekâleti yanındaki binada yerler ayrılmış ve tefrişatına başlanmıştır.

Velhasıl

Tevile çalışmıyalım!

Evet! Tevile uğraşmıyalım. Yeni tramvay tarifesi yüzde yüz idare lehine bir şeydir. Uzun hesaba girmeden eskiden alınan uzak ve yakın mesafe ücretlerinin vasatisini alırsaniz yeni tarifenin ikinci mevkide yirmi beş para, birincide de on para daha pahalı olduğunu görürsünüz.

Bugünkü şartlar içinde bu kadar bir fazlalığı hoş görebiliriz. Hatta zaruret icabı bir arabaya eskisinin iki misli yolcu bindirilmesine de eyvallah deriz. Fakat bunlara mukabil, tramvay arabalarında çalışanlardan halka karşı daha mülâyim, daha nazik ve daha az mütehakkim davranmalarını isteriz, ısrarla isteriz...

Arabaların duraklarda yolcuyu indirip bindirmeden kalkmamasını ve halkın hayatı, vatman veya biletçinin acelesine kurban edilmemesini isteriz, ısrarla isteriz.

Muhtelif semtlere ve hatlara araba tevziatının daha dikkatli, daha muntazam ve ihtiyacı karşılar şekilde yapılmasını, yolculara saatlerce araba bekletilmemesini isteriz, ısrarla isteriz.

Çünkü, bugün bu isteklerimiz hemen hemen yok gibidir.

«CUMHURİYET» İN EDEBÎ ROMANI : 73

Kızıl Vazo

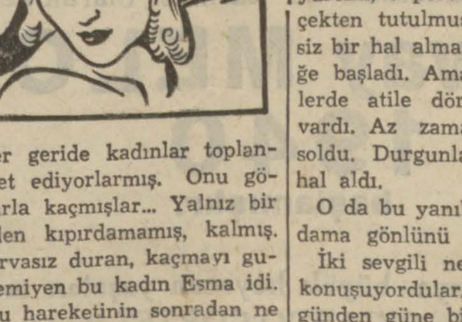

Yazan: Peride Celâl

Kızın ismi Esma idi. Babasının gözbebeği idi. Kardeşleri, bütün aile onunla öğünürlerdi. Zeki, zamanına göre bilgili idi de. En iyi manileri o bilir, hastalara yapılacak ilâcları o öğüd verirdi. İşlediği oyaların, işlerin üzerine yoktu. Melekler gibi de iyi yürekli idi.

Esma akrabalarından bir amca oğluna sözlü idi. Bu kendi halinde bir çocuktu. Esmaya deli gibi âşıktı. Köyün bütün delikanlıları bu çocuğa düşman oldular. Hepsi Esmaya göz koymuşlardı. Ama başkasına söz kesilmiş bir kıza artık kimsenin değil el uzatmak, yan bile bakamıyacağını biliyorlardı.

Esmayı ilk defa bir kına gecesinde görmüştüm. O gece güzelliğimden pek mağrurdum, neş'eli idim. Fakat o girince birdenbire sönükleştiğimi, gölgede kaldığımı hissettim. Bir ay gibi parlak, alımlı idi. O halini hâlâ hatırlayorum. İpek saçlarını arkada kırk örgü yapmış, omuzlarına sallandırmıştı. Belini ipek bir kuşakla sıkmış, gümüşlü mor bir çepken, mor atlas bir şalvar giymşiti. Tepeliğini yana eğmişti. Ayaklarında küçük gümüşlü ucu kalkık yemeniler vardı. Oyuna kaldırdıkları zaman bir gül gibi kızardı, utandı. Sonra nazlı nazlı, sallana sallana oynamaya başladı. Göğsüne dizi dizi altınlar takmıştı. Hele bir tanesi ışıl ışıl beyaz teninin üzerinde göz alıyordu. Yanımdaki kadınlardan biri kulağıma eğildi:

— İyi bak, dedi. Tosunların meşhur zümrüdlü altındı. Bu altın servettir. Etrafındaki taşlarla bizim bütün mahalle satın alınırmış diyorlar.

Bu, kocaman, iri, bizde binlik dedikleri bir altındı. Etrafı iri zümrüdlerle çevrilmişti. Fevkalâde bir şey olduğu muhakkaktı. Gene yanımdaki kadın zümrüdlü altının Tosun Ağaların ecdadından kalma bir şey olduğunu söyledi. Bütün aile bu harikulâde mücevherle öğünüyorlardı. Tosun Ağa onu kızına hediye etmişti. Genc kız da bu kıymetli şeyi göğsünde taşımaktan hoşlanıyor, onu hiç boynundan çıkarmıyordu.

Sana bu mücevherden uzunboylu niçin bahsettiğimi de sonra anlayacaksın.

Sönmezoğlu, Tosun Ağanın kızının dillerde olan güzelliğini işitirmiş ama, kız yavuklu, kendisi evli kadınlardan da artık bıkmış usanmış. Hele birbirlerini çekiştirmekten, kavga gürültü etmekten başka işleri olmıyan geçimsiz kadınlarının semtine uğramaz olmuş. Kendisine çocuk yapmadıkları için hatta onlara kızgın bile. Yüzlerini ayda yılda bir kere görür, başka kadın lâfı olunca da sinirlenirmiş.

Fakat tesadüf... Bir gün Esmayı görmüş. Çiftlikten döndüğü bir gün atına su vermek için civar bahçelerin birinin çitinden atlamış. Baheç sahibini tanı - yormuş., Sulak bir yer arayarak atını sürmüş. Ağaçların arasından ok gibi geçmiş. Meğer geride kadınlar toplanmış, muhabbet ediyorlarmış. Onu görünce çığlıklarla kaçmışlar... Yalnız bir tanesi yerinden kıpırdamamış, kalmış. İşte orada pervasız duran, kaçmayı gururuna yediremiyen bu kadın Esma idi. Zavallı kız bu hareketinin sonradan ne büyük felâketlere yol aaçcağından habersizdi.

Sönmezoğlu onu görünce atının gemlerini kıstı, kadınları ürküttüğü için üzülmüştü. Kıza bir şeyler söylemek, bu atla gelişin sebebini anlatmak istedi. Fakat vurulmuş gibi olduğu yerde kaldı. Hiçbir şey de söyliyemedi.

Kızın yüzüne pervasızca dikilmiş olan saf, parlak, siyah gözleri, taze güzelliği karşısında hayran kalmıştı. Sanki dili tutulmuştu. Yüzü sarardı. Uzun uzun ona baktı. O zaman kız çevresini yüzüne çekti. Fakat dudaklarında lâtif bir tebessüm açılmıştı. Sönmezoğlu atının başını çevirdi. Birşey söylemeden geldiği gibi dörtnala oradan uzaklaştı. Fakat o günden sonra pek çabuk şehirde şu rivayet yayıldı: Sönmezoğlu Tosunların Esmaya vurulmuş...

Bu hakikatti. Sönmezoğlu o sert, pekyürekli, o pervasız adam bu sefer gerçekten tutulmuştu. Yavaş yavaş neşesiz bir hal almağa, eğlentilere gelmemeğe başladı. Ama kızın bulunduğu yerlerde atile dörtdöndüğünü söyliyenler vardı. Az zamanda Esma da sararıp soldu. Durgunlaştı. Ürkek, kederli bir hal aldı.

O da bu yanık yüzlü, cesur bakışlı adama gönlünü kaptırmıştı.

İki sevgili nerede buluşuyor, nasıl konuşuyordular, malûm değil. Fakat günden güne birbirlerine daha bağlandıklarını, kara sevda gibi aşklarından adeta hastalandıklarını herkes aşikâr görüyordu.

Nihayet bir gün Sönmezoğlu adamlarını topladı. Tosun Ağaya geldi.

— Sana ne istersen vereyim dedi. Bana kızını ver. Onsuz yapamıyorum.

Tosun Ağa en haşin tavrını takındı:

— Başkasına söz kestim, dedi. Bu namus sözüdür. Bunu bildiğin halde gelip kızı benden istemek sana yakışmaz..

Ayni gün Esma babasına: «Beni ona ver, onsuz edemem.» diye yalvardı.

(Arkası var)

Türk Ticaret Bankası A. Ş. idare Meclisinden:

(Dünkü nüshamızdan devam)

İhtiyat akçelerinin kullanılması:
Madde 37 — Senelik safi temettü hisse başına yüzde altı birinci temettü hissesi verilmesine kifayet etmediği takdirde noksanı fevkalâde ihtiyat akçesinden ikmal edilecektir.

Şirktin feshi veya müddetinin hitamı halinde:
Madde 28 — Şirketin inkızai müddetinde veya vaktinden evvel feshi halinde bilcümle taahhüdatı ifa olunduktan sonra baki kalan meblâğ gerek şirketin fazla mevcudatından ve gerek ihtiyat sermayesinden münbais olsun evvelemirde şirket sermayesinin iadesine hizmet edecektir. Fazla kaldığı takdirde kâffei hissedaran beyninde hisseleri nispetinde taksim olunacaktır.

SEKİZİNCİ FASIL
Şirketin temdidi müddet ve feshi kat'ı muamelâtı

Şirketin müddetinin temdidi, feshi, sermayesinin bir mislinden fazla tezyidi ve muamelâtının kat'ı ve tasfiyesi:
Madde 39 — Meclisi idare ve muracaatlar her ne vakit ve her ne sebeble olursa olsun heyeti umumiyeyi içtimaa davetle şirketin müddetinin temdidini ve sermayesinin bir mislinden fazla tezyidini veya kat ile tasfiyei muamelâtını ve yahud sair şirketlerle birleşmesini teklif edebilir. Şu kadar ki temdidi müddet veya bir mislinden fazla sermayenin tezyid edilmesi veya icab ederse şirketin sair şirketlerle birleşmesi ve tahvilât ihracı için şirketin menafiini temin edecek surette işbu esas mukavelenamenin maddelerinin tadili her halde Hükûmeti Cumhuriyenin ruhsatına mütevakkıftır.

Şirket sermayesinin sülüsünün ziya:
Madde 40 — Meclisi idare şirket sermayesinin sülüsü zayi olduğu halde şirketin feshine veya devamına karar verilmek üzere heyeti umumiyeyi davet eder.

Fesih kararı ve tasfiye memurları:
Madde 41 — Şirketin müddeti münkazi oldukta veya müddeti tekmil olmaksızın fesholundukta içtima eden heyeti umumiye şirketin tasfiyei muamelât ve hesabatına karar verecek ve tasfiye hesabat için bir veya bir kaç memur tayin edilecektir. Heyeti umumiye şirketin mevcud olduğu zamanlarda olduğu gibi tasfiyei hesab esnasında dahi iktidar ve salâhiyetini istimale devam edecektir. Tasfiyei hesaba memur olanlar heyeti umumiyenin kararı ve hükûmeti Cumhuriyenin müsaadesile şirketi mefsuhanın hukuk ve senedat ve taahhüdatını diğer bir şirkete veya ahar bir kimseye devir ve ferağ edebilecektir.

Mevzu veya nev'i şirketin tebdili:
Madde 42— Mevzu veya nev'i şirketin tebdiline veya sermayenin yeni hisse senedi ihrac etmek suretile tezyidine ve yahud sermayesinin tenkisine veya şirketin feshine müteallik olan heyeti umumiye içtimaında sermayei şirketin ekalli üç rubunu temsil eden hissedaranın huzuru ve bunların sülüsanının muvafakati muktazidir. Fevkalâde içtimalara bir hisse sahibi dahi iştirak eder. Anifüzikir nisabı müzakere hasıl olmazsa Ticaret kanununun mevaddı mahsusasına tevfikan hareket olunur.

DOKUZUNCU FASIL
Mevaddı müteferrika

Esas mukavelenamenin neşrü ilânı:
Madde 43 — İşbu esas mukavelename şirketin teşkiline hükûmetçe müsaade olunduktan sonra bir ay zarfında Ankarada Resmi Ceride ve diğer muteber bir gazete ile şirketin muamelâtı veya şuabatı idaresi bulunan yerlerde ceraidi resmiye ve saire ile aynen veya icmalen neşrolunacağı gibi esas mukavelenamede hükûmetin müsaadesile vuku bulacak her gûna tadilât ve her senenin heyeti umumiye mukarreratı ve senelik bilânço suretleri dahi usulen tesçil ve gazetelerle ilân olunuacaktır.

Şirketin neşreyliyeceği tarifname:
Madde 44 — Şirket ihrac edeceği hisselere sahib kaydı zımnında neşreyliyeceği tarifnamede evvelâ şirketin maksadı teşekkülünü ve müddetini, saniyen müessislerin esamisini, salisen sermayenin miktarını ve sureti tezyidini, rabian temettüün sureti taksimini ve bu babda müessislere ve heyeti idare azasına tahsis kılınacak mekadiri sarahaten derç ve beyan edecektir.

Esas mukavelenameden İktısad Vekâletine verileceği:
Madde 45 — Şirket işbu esas mukavelenameyi tabı ve teksir ettirerek talib olanlara ita eyliyeceği gibi elli nüshasını bir defaya mahsus olmak üzere İktısad Vekâletine irsal edecektir

İstatistik:
Madde 46 — Şirket İstatistik İdaresince ita kılınacak nümunesine tevfikan her sene muamelâtına dair bir istatistik cetveli tanzim ve Vekâlete takdim eyliyecektir.

Gayrimenkul tasarruf ve ipotekleri:
Madde 47 — Banka merkez ve şuabatı ve tesis ettiği ve edeceği şirketler ve müesseseler için muktazi idarehane, ardiye ve imalâthane olarak kullanılacak emlâk ve araziyi isticar, iştira, istibdal edebileceği gibi banka idare meclisinin takdir ve kararile, her nevi menkul emvali irtihan ve alacaklarını sağlamlaştırmak maksadile munzam teminat olarak gayrimenkul ipotek kabul edebilir ve indelhace teferruğ ve ferağ ve ipotek tesis eyliyebilir. Ve haczi ihtiyati, icrayı muvakkat ve sair bilcümle adli mesailde kanunen itası lâzım gelen kefâletnameleri ve dairelerin, resmi ve gayriresmi müesseselerin müzayede ve münakasalarında taahhüdat için icab eden teminat mektublarını üçüncü şahısların tavassutuna hacet kalmaksızın bizzat banka usulünde tanzim ve ita eder.

Banka kendi işleri için lüzumlu olan gayrimenkuller müstesna, alacaklarından dolayı temellük mecburiyetinde kaldığı gayrimenkulleri, temellük tarihinden itibaren, beş sene içinde elden çıkarır. Bu elden çıkarmanın imkânsız ve banka için büyük zararı mucib olacağı hallerde müddet, İktısad Vekâletinin kararile ihtiyaca göre uzatılabilir.

YENİ ŞEKİL
Türk Ticaret Bankası A. Ş. statüsü

BİRİNCİ FASIL
Teşekkül

Müessisler:
Madde 1 — İkinci maddede yazılı maksadlarla Bosnavi Hacı Adem Bey Zade İbrahim, Sipahi Zade Hamid, Numan Bey Zade Numan, Hacı Selim Zade Etem, Diyarbakırlı Zade İbrahim, Hacı Hafız Zade Mehmed Ziyaeddin, Şumnulu Hacı Mehmed Hilmi, Hafız Ağazade Bekir, Manifaturacı Mustafa Nuri, Etem Ağazade İsmail Hakkı ile işbu statüye tevfikan çıkarılacak aksiyonların sahibleri arasında bir Türk «Anonim Şirketi» teşkil olunmuştur.

Maksad:
Madde 2 — Şirket aşağıda yazılı muamelelerle iştigal etmek üzere teşekkül etmiştir:

a) Her türlü banka muameleleri.

b) Ziraate, sanayie, madenlere ve nafıa işlerine müteallik her nevi teşebbüsler.

c) Her türlü eşya ve levazımın istihsal, imal ve tedariki ve alelûmum inşaat deruhde ve ifası ve bu hususlar için şirket tesisi.

d) Her türlü sınai, ticarî muameleleri gerek kendi nam ve hesabına ve gerek yerli ve ecnebi müesseselerle müştereken ve yahud bilvekâle bu müesseseler nam ve hesabına deruhde ve ifa etmek ve resmî veya gayriresmî müesseselere karşı bilcümle taahhüdlere girişmek.

Bu maddeye yazılı hususat tahdidi olmayıp tadadidir.

Şirketin unvan ve merkezi:
Madde 3 — Şirketin unvanı (Türk Ticaret Bankası A. Ş.) olup idare merkezi Ankara şehridir. İdare meclisinin kararile Türkiye dahilinde ve ecnebi memleketlerde şubeler veya ajanslar açabileceği gibi muhabirler de bulundurabilir. Şu kadar ki açılacak her şube için Maliye ve Ticaret Vekâletlerinin teklifi ile İcra Vekilleri Heyetinden izin alınacaktır.

Şirketin müddeti:
Madde 4 — Şirketin müddeti bazı sebeblerden dolayı kat' veya temdid edilmedikçe kat'i surette teşekkülü tarihinden itibaren elli senedir.

İKİNCİ FASIL
Sermaye ve hisse senedleri

Sermaye:
Madde 5 — Şirketin sermayesi beheri beş Türk lirası kıymetinde ve bedeli tamamen tediye edilen hepsi nama muharrer 440,000 aksiyona taksim edilmiş (2,200,000) Türk lirasından ibarettir. Aksiyonlar A. ve B. olarak iki tertibdir. A. tertibi (1,200,000) liralık birinci kısım sermayeyi temsil eden 240,000 aksiyondan müteşekkildir. B. tertibi 25 birinciteşrin 1934 tarihinde (1,000,000) liralık sermaye tezyidini temsil eden 200,000 imtiyazlı aksiyondan teşekkül eder. Bu aksiyonlar aşağıdaki noktalarda A. tertibinden farklı ve mümtazdır:

I - 25 birinciteşrin 1934 tarihli tâdil kararının tesçil ve ilânı tarihine kadar yapılan muamelelerden dolayı şirket sermayesinin tenkisi lâzım geldiği takdirde bu tenkis yalnız A. tertibi aksiyonlarından yapılacaktır. Ticaret kanununun 442 nci maddesinde yazılı sebeblerden birile şirketin tasfiyesi halinde ayni hüküm tatbik edilecektir. Üçüncü şahısların hakları mahfuzdur.

II - Temettüün taksiminde B. tertibi aksiyonları 52 nci madde mucibince rüçhan hakkını haizdir.

III - Umumi heyetin içtimaında B. tertibi aksiyonlarının sahibleri 43 üncü maddede yazılı hak ve imtiyazlara maliktirler.

Muvakkat aksiyonlar:
Madde 6 — Aksiyon sahibi olarak yazılanlara şirketin asli aksiyonlarile değiştirilmek üzere, nama muharrer muvakkat aksiyon ilmühaberi verilir.

Aksyonlar ve şekli:
Madde 7 — Aksiyonlar idare meclisince tespit edilecek tertib ve şekilde bastırılır. Bunların nümuneleri ihrac edilmezden evvel tasdik edilmek üzere Ticaret Vekâletine takdim olunur. Aksiyonlar türkçe basılmış matbu koçanlı bir defterden müteşekkil olup beheri birer sıra numarasını ve reis veya reis vekili veya umum müdürden ikisinin imzalarını ve şirketin firmasını havi olacaktır.

Aksyinolar ve kupon hâmilleri:
Madde 8 — Aksiyon sahiblerinin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetini haiz olmaları şarttır. Ancak temettüler kuponları ibraz edene ödenir.

Aksiyonların ferağı:
Madde 9 — Aksiyonların ferağı, fariğ ve mefruğunleyh veya kanuni vekilleri tarafından imza edilmiş bir beyanname üzerine idare meclisi kararile icra olunur. Bu kararı müteakib ferağ muamelesinin şirket defterine kaydı lâzımdır.

Aksiyonların tecezzi kabul etmemesi:
Madde 10 — Aksiyonlar şirket nazarında tecezzi kabul etmez. Şirket her aksiyon için bir sahib tanır. Aksiyonun birden ziyade sahibleri varsa bunlar şirkete karşı olan haklarını ancak müşterek bir mümessil vasıtasile kullanabilirler. Bu mümessil şirket nazarında mezkûr aksiyonun sahibi addolunur. Bir aksiyonun intifa hakkına sahib olanlar ayrı ayrı şahıslar olduğu takdirde bunlar da şirkete karşı haklarını müşterek bir mümessil vasıtasile kullanmak mecburiyetindedirler.

Aksiyon sahiblerinin mes'uliyeti:
Madde 11 — Aksiyon sahibleri ancak malik oldukları aksiyonların bedeli miktarınca mes'uldürler. Kendilerine taahhüd ve imza ettikleri sırada kabul etmiş oldukları nakdi taahhüdler miktarından fazla bir mes'uliyet yükletilemez.

Aksiyonlar bedeline mahsuben tediye olunacak taksitler bu aksiyonlara şerh verilmek suretile tespit olunur.

Aksiyon sahiblerile mirasçılarının ve alacaklılarının vaziyeti:
Madde 12 — Aksiyona malikiyet, işbu statü hükümlerine ve umumi heyet kararlarına muvafakati tazammun eder.

Temettü hissesile ihtiyat akçeleri üzerindeki muhtemel haklar da dahil olduğu halde bir aksiyonun temin ettiği bilcümle hukuk ve tahmil edeceği borclar o aksiyonun sahibine aiddir.

Bir aksiyon sahibinin mirasçıları veya alacaklıları hiç bir vesile ile şirketin idare işlerine müdahale edemiyecekleri gibi şirketin malları üzerine haciz konmasını ve bunların satılığa çıkarılmasını istiyemezler. Haklarını istifa hususunda şirketin muhasebe defterlerile umumi heyet kararlarını kabule mecburdurlar.

Aksiyon sahiblerinin ikametgâhı:
Madde 13 — Her aksiyon sahibi şirket merkezinde veya şirketin şubeleri bulunan mahallerde kanuni bir ikametgâh göstermeğe mecburdurlar. Aksiyonlardan dolayı şirketle aksiyon sahibi arasında cereyan edecek muamele için şirket merkezinin bulunduğu yer ikametgâh mahalli sayılır.

Sermayenin aarttırılması:
Madde 14 — Umumi heyet şirket sermayesini yeniden aksiyon çıkarmak suretile bir veya bir kaç defa arttırmağa salâhiyetlidir. Ancak sermayenin tamamı tahsil edilmiş olmadıkça yeniden arttırma kararı verilemez. Sermayenin arttırılmasına karar verildiği zaman arttırılan kısmın tamamen taahhüd ve imza altına alınmasına ve dörtte bir veya fazlasının tahsil olunmasına mütealllik muamelelerin icra edildiğini bildiren vesikaların idare meclisi ve murakıblar tarafından müşterek bir beyanname ile Ticaret Vekâletine tevdi edilmesi lâzımdır.

Sermayenin arttırılması halinde yeni çıkarılacak aksiyonlar:
Madde 15 — Sermayenin arttırılması halinde yeni çıkarılacak aksiyonların nevileri ve şartları arttırma kararını veren umumi heyet tarafından tespit edilerek idare meclisine lâzım gelen salâhiyet verilir.

(Arkası 6 ncı sahifede)

Bugün matinelerden itibaren
MARMARA da ilk defa Beyoğlu sinemalarından evvel ilk Vizyon
Büyük filimlerden birinci şaheser başladı :
KANLI BALALAYKA
Programda : Bu ilk gala Şerefine ayrıca : 1 - MALEK PEHLİVAN
2 — MİKİ (KOMŞUSUNUN HOROZU)

HER SEANSDA DOLU OLARAK
Gösterildiği halde daha göremiyen bir çok kimseler farafından vaki olan müracaat üzerine
ARABACININ KIZI DUNYAŞKA filmi
Çemberlitaş Sinemasında
11 Şubat Salı gününe kadar gösterilecektir.

BU AKŞAM
MELEK Sinemasında
Yalnız büyük filmlerde rol alan
JEANETTE Mac DONALD
ve
NELSON EDDY
Tarafından ibda edilen senenin en
NEFİS AŞK - MUSİKİ GÜZELLİK ŞAHESERİ
A Y DOĞARKEN
Muhteşem, misansenli süper filmi takdim edecektir.
DİKKAT : Bu akşam için loca ve numaralı koltuklar kalmamıştır. Müteakib geceler için biletler bugünden aldırılabilir. Telefon: 40868

Her hafta, heyecanlı, meraklı, helecanlı büyük sergüzeşt filmlerini sayın İstanbul halkına takdim etmekle müştehir :
ALKAZAR SİNEMASI

BUGÜN matinelerden itibaren
Özen Filmin Basra tarikile Amerikadan getirtmiş olduğu senenin en harikulâde havacılık filmini takdim eder.
Sema Devlernin... Hava kartallarının... Heyecanlı ve meraklı sergüzeştleri.
ŞEYTANÎ ŞUA
CHARLES FARRELL - JACQUELİNE WALLS
FRANSIZCA SÖZLÜ
LAVRENS'in MACERALARI
Bugüne kadar gördüğünüz havacılık filmlerinin en heyecanlısı, en meraklısı
12 ŞEYTANLAR FİLOSU
Hava bombardımanları — Alevler arasında düşürülen tayyareler — Uçakların akrobasi hünerleri

BUGÜN matinelerden itibaren: İstanbulun 2 büyük sinemasında birden
TURAN Tel : 22127 — AZAK Tel : 23542
Bugüne kadar görülen Şark filmciliğinin en güzeli ve en heyecanlısı
BİR TÜRKE GÖNÜL VERDİM
Türkçe Sözlü, Musikili, Şarkı ve Danslı, Mevzuu kahramanlık, Sergüzeşt AŞK ve ZAFER filmi
Üvertur musikisini hazırlıyan: Üstad EYUBİ RIZA. «Bir Türke Gönül Verdim» ve «Final» şarkısını hazırlıyan da Üstad SADETTİN KAYNAK... Memleketimizin tanınmış san'atkârlarından 45 kişilik SAZ, 27 kişilik KORO heyetleri... Millî parçalar... Zengin sahneler...
Ayrıca 2 sinemada ilâve olarak
AZAK ta NEVYORK DAMLARI ALTINDA Büyük revü ve dans filmi
TURAN da Altın soyguncular BOB BAKER Heyecanlı kovboy filmi

Duvarların sakladığı binbir esrarı çözen...
Hayatın çıplaklığını, gizli günahları anlatan...
Senenin en büyük FRANSIZ filmi
BEKÂRLAR KLÜBÜ
SACHA GUİTRY - ELVİRE POPESCO - MARGUERİTE MORENO - BETTY STOCKFELD - ANDRE LEFAUR ve daha 5 büyük yıldız'ın
kudretile süsledikleri eşsiz bir komedi
Yarın akşam LÂLE sinemasında
DİKKAT: Programa ilâve olarak 2 büyük harb jurnali
1 — YUNAN JURNALI (Rumca), 2 — BRİTİŞ PARAMUNT (Türkçe)

Bugün
Matinelerden itibaren
YILDIZ Sinemasında
İstanbulda ilk defa olarak
RUMCA Sözlü ve ŞARKILI
VEDA ŞARKISI
Baştan başa şarkılı aşk filmi

Bugün ALEMDAR ve MİLLÎ de
Dünya Dans Kralı
FRED ASTAİRE' in bu sene
ELEANOR POVELL ile
Başdöndürücü muazzam bir harikası olarak çevirdiği
Brodway MELODİ 1940
başlamıştır.
Ayrıca :
Filim eri dünyaya büyük heyecan yaşatan meşhur CHARLİ CHAN'ın RİCARDO CORTEZ ile yarattıkları
MASUM KATİL

İPEK Sineması YARIN
Büyük Bir Sürpriz ilân Edecek
Yarınki gazetemizi muhakkak okuyunuz.

BUGÜN matinelerden itibaren
KADIKÖY
OPERA Sinemasında
Türkçe Sözlü, Türkçe Şarkılı
LEYLÂ ile MECNUN
Filmini görünüz.
Mecnun'un şarkılarını söyliyen
MÜNİR NUREDDİN
Leylâ'nın şarkılarını söyliyen
MÜZEYYEN SENAR

Beşiktaş SUAD PARK Sinemasında
İki büyük Türkçe şaheser :
Umumî arzu üzerine Hurmalar Altında CEMİLE Türkçe
MAVİ TUNA ŞARKISI Türkçe

Her Genc kız hayatta bir mucize bekliyor...
Bu mucizeyi ....
ŞARK SİNEMASININ
Karnaval münasebetile sizin için hazırladığı
BAL PARE
filminde bu cuma akşamı göreceksiniz

RADY

Bu günkü pro

8,00 Program	18,30
8,03 Haberler	18,45
8,18 Müzik (Pl.)	19,15
8,45 Yemek listesi	19,30
★	19,45
12,30 Program	20,15
12,33 Saz	20,45
12,50 Haberler	21,10
13,05 Şarkılar	21,25
13,20 Orkestra	21,45
★	22,30
18,00 Program	22,45
18,03 Müzik (Pl.)	23,30

Teşekkür

Samsun etibbasından zevcesi Osman Senai Göktekinin dolayısile gerek cenaze bizzat bulunmak ve gereksemimize iştirak eden ve akrabalarımıza teşekkür arzına gazetenizin delâletini

Eşi: Leman
Kızı: Süheylâ

***

Cerrahpaşa hastanesi göz doktor Naci Bengisu sıtma liyatile kızım Nimeti fevkalârette tedavi etmiş olduğunu ailemiz efradi minnet ve mızı alenen bildirmeyi bir

Babası: Eszacı Yarbay

Vefat

Piyasada dürüstlüğü ve lığı ile tanınmış ve herkesin saygısını kazanmış olan

BAY YORGİ TEODORİ

dün rahmete kavuşmuştur. Cenazesi bugün 5 mart 1941 günü saat 15 te Feriköy Rumsinde icra kılınacaktır.

Kederdi

Şehzadebaşı
FERAH
Sinemada: Tel: 21350
BUGÜN
Matinelerden itibaren
Emsalsiz fedakârlıklar
YALNIZ sinemamızda
Bugüne kadar görülmüş korku ve heyecan filmi gölgede bırakan senenin kalâde süper filmi
1
Londra Kalesi
BORİS KARLOF
BAZİL RATBONE
ÖZEN FİLM
İngiliz tarihinin haşmet azamet dolu safahatı... Kırın harbi... Saltanat Londra kalesinin merhamsiz, gaddar ve esrarengiz Cellâdı... Büyük ve hazin aşk faciası... Tüyler ürpertici sahneler...
2
HUDUT Çeteleri
Maskeli 12 ler filminin kahramanı aslan yürekli kovboy
BİLL ELİOT
un emsalsiz maceraları
Bu muhteşem programa ilâveten :
2 TÜRKÇE
Halihazır harb havadisleri gazetesi
3
BRİTİŞ PARAMUNT
Akdenizde İngiliz lerin Taranto limanını bombardıman
ve
M. EDEN'in
Yakınşark seyahati
(Türkçe)
Yalnız ve münhasıran sinemamızda büyük fedakârlıklarla İstanbulda İLK defa
Yakınşark Jurnali
İngilizlerin son Afrika zaferi SİDİ - BARRANİ — MAKSAVA — BARDİA — KAPUÇO'nun kara, deniz havadan bombardıman işgali, alman sayısız esir harb ganaimi
TÜRKÇE

Şehrimize gelen Vekiller

Dahiliye Vekili dün gazetecilerle konuştu

Faik Öztrak, Vilâyet ve Belediye işlerile meşgul olacak

Dahiliye Vekili Faik Öztrakla Millî Müdafaa Vekili Saffet Arıkan ve Maliye Vekili Fuad Ağralı dün sabahki Ankara trenile şehrimize gelmişlerdir. Dahiliye ve Millî Müdafa Vekilleri İstasyonda Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarla İstanbul Komutanı General İshak Avni Akdağ, Emniyet müdürü Muzaffer Akalın, kumandanlık ve vilâyet erkânı tarafından karşılanmışlardır. Maliye Vekili Erenköyündeki evine gitmiştir.

Vekilin beyanatı

Dahiliye Vekili Faik Öztrak İstanbula geçtikten sonra Park oteline inmiş öğleden sonra belediyeye gelerek evvelâ şehir meclisinin toplantısının ikinci celsesinde bulunmuş ve zabıtai belediye talimatnamesinin ufak bir kısmının müzakeresini dinlemiştir. Bundan sonra Belediye reisi odasında İstanbul gazetecilerini kabul etmiştir. Vekil gazetecilere şu izahatı vermiştir:

«— İstanbulda üç, dört gün kadar kalacağım. Tabiî burada bulunduğum müddet zarfında vilâyet ve belediyeye aid işlerle meşgul olacağım. Vekâletimizin bu sene hazırladığı kanun lâyihaları arasında başlıca belediye memurlarının tekaüdlükleri kanunu vardır. Büyük Millet Meclisinin bütçe encümeninden geçerek heyeti umumiyeye arzedilmiştir. Bekçiler kanunu da Büyük Millet Meclisindedir. Adliye encümeni tarafından tetkik edilmektedir. Hususî idarelerin malî vaziyetelrini takviye etmek için bir varidat kanun lâyihası hazırlamak istiyoruz.

Siyasal Bilgiler okulunda Dahiliye Vekâleti hesabına 100 talebenin okutulması için bir kanun lâyihası hazırlıyoruz. Evvelce buradan mezun olanlar Dahiliye Vekâletinde vazife alıyorlardı. Son zamanlarda Maliye Vekâletine fazla intisab ediyorlar ve Maliye Vekâleti için de çok istifadeli oluyorlar. Bizim koyacağımız 100 talebe mecburen bizde çalışacaktır. Vekâletimiz, hukuk talebesini de almaktadır. Bunlar için bazı kayıdlar vazedildiği doğru değildir.

Asker ailelerine yardım için toplanacak paranın tahsil ve tevzi suretini tetkik etmek üzere muhtelif Vekâletler murahhaslarından mürekkeb bir komisyon toplanmıştır. Bu komisyon faydalı bir şekil tespit edecektir.

Passif korunma ekipleri teçhizatının tamamlanması için belediyenin yapmak istediği bina vergilerine bir miktar zam yerine başka bir tarzı ihtiva eden yeni bir kanun lâyihası hazırlamak üzereyiz. Bunlardan başka passif korunma işlerine aid mevcud kanunu tadil ve bazı yeni maddeler ilâve eden yeni bir kanun lâyihası hazırlanmıştır. Talebe birliği teşkilâtı hakkındaki nizamnameyi Vekâletimiz tetkik etmektedir. İkmal edilir edilmez mer'î olacaktır.»

Dahiliye Vekili Faik Öztrak dün vilâyete de gelmiş, vali muavini Ahmed kınık tarafından karşılanmıştır. Faik Öztrak bugün de bazı tetkiklerde bulunacaktır.

Medreselerin temir ve istifade edilmesi

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar İstanbul medreselerinin umumî vaziyeti hakkında Dahiliye Vekili Faik Öztraka izahat vermiş, Vekil bu medreselerin tamir ve bazı içtimaî teşekküllerin istifadesine arzedilmesi için emir vermiştir.

Sovyetlerden yükselen bir ses

(Başmakaleden devam)

ne de hâdiseyi bu şekilde ihbar etmiştir. Moskova alenî cevabında bu noktai nazara iştirak etmemekte ve hâdisenin bilâkis harbi yarın öbür gün Bulgaristanı da içine alacağı bir genişleme ile Balkanlara da götüreceğini objektif bir ifade ile açık söyledikten sonra böyle bir siyasette Bulgaristanın Sovyetlerden hiç bir muzaheret bekliyemiyeceğini de ilâve etmektedir.

Rus cevabının Bulgaristanda neşrolunup olunmıyacağı merakla beklenecek bir iştir. Çünkü bu cevab Filof hükûmeti için bir ithamname mahiyetini haizdir. Rus cevabı ayni zamanda Bulgar matbuatında şimdiye kadar Sovyetlere müteallik olarak yapılan bir sürü neşriyatı topyekûn olarak baltalamaktadır. Bu neşriyattan bir kısmının Türkiyeye taallûk ettiğini ve Sovyetlere memleketimiz için gayridostane bazı emeller ve maksadlar atfeylemiş olduğunu hatırlayoruz.

Bulgaristanın şimdi Sovyetler Cumhuriyeti adını taşıyan büyük Rusya ile hakikaten an'anevî ve minnettar dostluk münasebetleri vardır. Fazla olarak bu tarihî münasebetlere zamanla ırkî mahiyeti kuvvetlenen bağlar da karışmıştır. Bizim Rusya ile dostane münasebetlerimiz, her iki memleketin inkılâb hareketlerile mütemayiz ve henüz bir çeyrek asra bile varmamış pek yakın bir tarihe maliktir. Fakat Türk-Sovyet münasebetlerine iki büyük milletin ciddiyet ve dürüstlükten ibaret asaleti hâkimdir. Yakın tarihte başlayan çok samimî dostluklarımız coğrafî vaziyetlerimizin iki tarafça da pek iyi takdir olunan ehemmiyetile bütün bütün perçinlenmiş haldedir. Bizden Sovyetleri müşkülâta düşürecek gelişigüzel hareketler sadır olamaz. Nitekim garb demokrasilerile ittifak muahedelerimizde de hep Sovyetleri nazarı dikkate alan ihtirazî kayıdlarımız en baş mevkii işgal etmektedir. İşte Rusyaya karşı halkının büyük ekseriyetinde samimî muhabbet bulunmasına rağmen Bulgaristanın icabında şimal Büyük Cumhuriyetini kale almadan giriştiği hareket, ve işte Türkiyenin dostluğa hakikî kıymetini veren ve coğrafi vaziyetlerin bütün icablarını gözönünde tutan çok dürüst, çok ciddî açık vaziyeti.

Bulgaristan nekadar küçük bir hükûmet olursa olsun bugün mekteb çocuklarının bile takdir edecekleri şu hakikatı bilmemezlik edemezdi ki başta binnefis kendisi olduğu halde Balkan memleketleri Sovyetlerin en hayatî emniyet sahalarına dahildir. Harbi Balkanlara genişleten hareketlerde Sovyetlere karşı dostluk şemmesi bulunamaz.

Moskova, Alman askerlerini memlekete güya Balkanlarda sulhun muhafazası için kabul ettiğini söyleyen Bulgar ifadesini çiy, sert ve objektif bir görüşle tenkid ediyor. Büyük bir devletin orduları Bulgaristana girdikten sonra Bulgar hükûmeti her hüküm ve iradeyi kaybetmiş, onun artık sulhtan bahsetmeğe salâhiyeti kalmamıştır. Riyakâr iddialara rağmen bu hareketle harbin Balkanlara da götürülmekte olması söz götürmez bir hakikattır. Hatta Bulgaristanın harbe karışması bir zarurettir. Hangi sulhtan bahsolunuyor?.. İşte Moskovanın Bulgar hareketini tenkid şekli budur. Ve böyle bir Bulgaristanın artık Moskovadan hiç bir muzaheret bekliyemiyeceğini de açık söylüyor.

Rus cevabının Sofyada neşrolunup olunamıyacağından bahsedişimiz, onun Bulgar efkârı umumiyesinde husule getireceği çok derin buhranı pek iyi takdir ettiğimiz içindir. Pek galib bir ihtimalle Sofyada bir taraftan bu cevabın neşrine cesaret olunamıyacak, diğer taraftan onun neşrine imkân verilmiyecektir. Bulgar matbuatının şimdiden işgal kuvvetlerinin irade ve idaresine geçmiş olacağında şüphe yoktur da onun için.

Maamafih Moskovadan hem radyo ile, hem ajansla verilmiş olan bu Rus cevabının Bulgaristanda duyulmamasına ve yayılmamasına imkân görmeyiz, ve Rus cevabının Belgradda pek iyi tesirler bırakacağını da şüphesiz sayarız.

Eğer mihver devletleri Balkanlar cephesinde ısrar ederlerse âvare bir seyyarenin orsaboca gidişini andıran yeni harbi nihayet bu Balkanlar cephesinin tasfiye etmesi imkânı yok değildir.

Vaziyeti olduğu gibi görüyor ve vazifelerimizin ehemmiyet ve ciddiyetini pek iyi anlayoruz.

YUNUS NADİ

Somalide iki şehirle 10,000 esir alındı!

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Mogavişo'nun 270 kilometre kadar batı şimalinde bulunan İşia Baidoa ile Mogaviso'nun gene 270 kilometre kadar şimalinde kâin Bulmo Burti kıt'alarımız tarafından zaptedilmiştir. Mütemadiyen mühim silâh, benzin, yiyecek ve her nevi ihtiyat malzeme depoları ele geçirilmektedir.

Alınan harb malzemesi miktarının tespiti için uzun zamana ihtiyac vardır. Şimdiye kadar alınan esir adedi on bine yaklaşmıştır.

Cuba nehri üzerinde alınan bu ganimetler ve düşman teşekküllerinin uğradığı bu zayiat, İtalyan Somalisinin tahliye edildiği hakkında İtalyanlar tarafından yapılan beyanatı tekzibe kâfidir. Bütün doğu Afrikasında bu taarruzun bidayetindenberi 12 şubattan 26 şubatta kadar bizim zayiatımız aşağıdadır:

Doğu Afrikası kuvvetlerinden ikisi İngiliz olmak üzere 4 subay, 12 Afrikalı er ölmüştür. Yaralılar: 5 i İngiliz olmak üzere 11 subay, 59 Afrikalı er. Kayıblar: Bir İngiliz subayı, 1 Afrikalı er.

Cenub Afrikası kuvvetlerinden: 2 subay, 32 er ölmüştür. Yaralılar: 8 subay, 68 er.

Roma radyosu İtalyanları yeni fedakârlıklara hazırlayor

Londra 4 (a.a.) — Bugün Roma radyosunda konuşan askerî bir konferansçı şöyle demiştir:

Doğu Afrikasında cereyan eden muharebe fevkalâde şiddetlidir ve bundan böyle de fedakârlıklarda bulunmamıza zaruret hasıl olması mümkündür. İngilizler doğu Afarıkasında üç yüz binden fazla asker kullanmaktadırlar. Bunlar en modern silâhlarla, tank ve zırhlı otomobillerle mücehezdirler. Bu şartlar altında muharebe İngilizler için aşikâr avantajlar arzetmektedir.

Cüveyş kanalı mıntakasına atılan bombalar

Kahire 4 (a.a.) — Mısır Dahiliye Nezaretinin bir tebliğine göre duşman tayyareleri dün gece Süveyş kanalı mıntakasına bir akın yapmışlardır. Bir kaç bomba atılmış, fakat ne ölü ne de yaralı vardır.

İtalyan tebliği gene bir Alman müfrezesinden bahsediyor

Roma 4 (a.a.) — Tebliğ:

Şimalî Afrikada bir Alman müfrezesi, düşmanın zırhlı kıtaatile karşılaşmış, bu kıtaatı firara icbar ederek bir miktar esir almış ve malzeme iğtinam etmiştir.

Düşman, yeniden Djaraboub'a şiddetle hücum ve şehri teslim olmağa davet eylemiştir. Garnizonumuz, bataryalarının ateşile mukabele etmiştir.

Şarkî Afrikada kıtaatımız, Gondar'ın garb mıntakasında düşmanın bir taarruzunu püskürtmüşlerdir.

Diğer mıntakalarda keşif kollarının harekâtı ve topçu kuvvetlerinin faaliyeti görülmüştür.

Amerikada İngiltere için hazırlanan harb malzemesi

Londra 4 (a.a.) — Daily Mail gazetesinin Vaşington muhabirinin bildirdiğine göre, Birleşik Amerika hükûmetlerinin İngiltereye en amelî ne şekilde muavenet edilebileceği hususu dün yeniden Vaşingtonda müzakere edilmiştir. Muhabire nazaran, Vaşingtonun salâhiyetli mahfilleri Reisicumhurun yeni kanun çıkar çıkmaz aşağıdaki tedbirleri tatbik etmek niyetinde olduğunu söylemektedirler.

1 — Amerika tarafından verilen harb levazımının İngiliz limanlarına naklini temine kifayet edecek nispette ticaret gemilerini Büyük Britanyaya terketmek, bu tedbiri tatbik etmek için daha şimdiden bir çok vapurların listesi hazırlanmıştır. Ve bunlar kanun çıkar çıkmaz İngiltereye devrolunacaktır.

2 — İngiltere tarafından verilecek iki zırhlıya mukabil kâfi derecede kruvazör ve destroyer vermek.

3 — Ordu ve donanmaya aid stoklar arasında ne miktarının İngiltereye, Çine ve Yunanistana teslim edileceğini karar altına almak üzere bir komisyon teşkil etmek. Bu komisyonun riyasetine Ruzvelt tarafından son zamanlarda İngiltereye gönderilmiş olan Harry Hopkins tayin edilecektir.

Âyanda muhaliflerin çıkardığı müşkülât

Vaşington 4 (a.a.) — Pertinax yazıyor: Âyan azasından infiradcı Weeler, müzakere edilmekte olan yardım projesini durdurmak için obstrüksiyon yapmaktan çekinmiyeceğini söylemiştir. Bundan anlaşılan, kendisile arkadaşlarının bitmek tükenmek bilmiyen nutuklar söylemek veya her hangi bir kitabı veya gazeteyi kürsüden aynen okumak suretile projenin reye konulmasını tehir etmek azminde olduklarıdır. Bu gibi usuller karşısında gerek hükûmet ve gerek hükûmete taraftar alan âyan azası âcizdirler. Kifayeti müzakere takriri ancak üçte iki ekseriyetle reye konulabileceğinden hükûmet grupunun bu tedbire müracaat etmesine imkân yoktur. Bunun neticesi olarak bir mümessilin sözünü kesmeğe kimsenin hakkı yoktur..

Bu kanunun sekiz, on gün tehir edilmesi ekseriya büyük bir ehemmiyeti haiz değildir. Fakat şimdiki vaziyette bu tehir fevkalâde mühimdir Birleşik Amerikanın Balkanlarda ve Türkiyede bulunan mümessilleri bütün temaslarına Amerika tarafından totaliter ve müstevlî hükûmetlere karşı mücadele eden milletlere yapılacak yardım ehemmiyeti ve sür'ati hakkında herkesi tenvir etmek emrini almışlardır. Almanlar ve İtalyanlar Amerika elçilerinin bu babda vereceği teminattan bilhassa çekinmektedirler. Alman ve İtalyan elçileri müessir oldukları bütün memleketlerde Amerika sanayiinin seferberliği hakkında gelen haberleri gazetelerde neşrettirmemek çaresini bulmuşlardır.

Gizli bir vazife

Vaşington 4 (a.a.) — Amerika istihsal eksperlerinden ve Birleşik Amerikanın beş senelik plân projesini yapanlardan biri olan Campbell'in gizli bir vazife ile İngiltereye gideceği resmen bildirilmektedir. Campbell bu günlerde Ruzveltle müteaddid mülâkatlar yapmıştır.

Larisa'ya tecavüz eden tayyareler

Yunanlılar, İtalyan tayyarelerinin hepsini de düşürdüler

Londra 4 (a.a.) — Yunan Matbuat Nezaretinin dün akşam Atina radyosu ile neşredilen harekât hakkındaki beyanatında deniliyor ki:

Cumartesi günkü zelzeleden sonra pazartesi günü ikinci defa olarak Larisayı bombardıman etmeğe gelen İtalyan tayyarelerinin hepsi düşürülmüştür.

İtalyanların Arnavudluktaki kuvvetlerinden bahseden bu beyanat, bu kuvvetlerin 450,000 kişi raddesinde olduğunu bildirmekte ve şimdiye kadar Yunanlılara esir vermiyen ihtiyat kuvvetlerin bu miktara dahil bulunmadığını ilâve etmektedir. Cephede 24 İtalyan fırkası bulunduğu tespit edilmiştir. Yunanlılar bu fırkaların hepsinden birer miktar harb esiri almışlardır.

Larisa'ya tecavüz eden tayyarelerin hepsi düşürüldü

Atina 4 (a.a.) — Umumî Emniyet Nezareti tarafından 3 mart akşamı neşredilen resmî tebliğ:

Beş düşman tayyaresinden mürekkeb bir grup, zelzele ile hasara uğrıyan Larisa şehrini yeniden bombardıman ederek sarsıntılar dolayısile açık havada durmağa devam eden sivil halk arasında pek az zayiata sebeb olmuştur.

Bombardıman, sarsıntılar devam ederken yapılmıştır. Mütecaviz tayyarelerin beşi de düşürülmüştür.

Preveze yeniden bombardıman edilmiştir. Nüfusça zayiat yoktur. Hasarat ehemmiyetsizdir. Liksori, Kefalonya ve Lökas kırlık mıntakaları üzerine de bir kaç bomba atılmışsa da zayiat ve hasar yoktur.

Sulh tavassutu yapılmamış

Berlin 4 (a.a.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

İtalyan - Yunan ihtilâfında gûya bir sulh tavassutu olduğuna dair ecnebi memleketlerde çıkarılan haberler Berlinde, her ihtilâfta arasıra çıkması mutad olan tertibler arasına konulmaktadır.

Sorulan bir suale Hariciye Nezaretinde, İtalyan harbi hakkında Yunan hükûmetinin siyasî müzakerelere giriştiğine dair Berlinde hiç bir şey bilinmediği cevabı verilmiştir. Diğer bir devlet vasıtasile de bu babda hiç bir haber alınmış değildir.

İngiliz tayyarelerinin düşürdüğü diğer İtalyan tayyareleri

Kahire 4 (a.a.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri umumî kargâhının bugünkü tebliği:

Yunanistan ve Arnavudlukta İngiliz kuvvetlerine mensub küçük bir avcı teşekkül dün Korfu civarında Cant 1007 modelinde İtalyan bombardıman tayyarelerile muharebeye girişerek iki düşman tayyaresini denize düşürmüştür.

Bir kaç dakika sonra ayni bölgede avcılarımız ayni model tayyarelerden müteşekkil diğer bir düşman teşekkülüne tesadüf etmiştir Bu teşekkül Larissaya yapılan bir taarruzdan dönmekte idi. Bu sefer de 3 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bu tayyarelerden 13 kişinin paraşütle atlıyarak denize düştükleri görülmüştür.

Keza İngiliz bombardıman tayyareleri Tepedelen bölgesinde düşmanın motörlü nakliyatını da bombardıman etmişlerdir.

Sovyetlerin Sofyaya ağır bir ihtarı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

haberdar etmiştir.

3 martta, Hariciye Halk Komiser muavini Vişinski, Moskovadaki Bulgar elçisi Stamanof'a aşağıdaki cevabı vermiştir:

Bulgar hükûmetinin Alman kıtalarının Bulgaristana girmesine muvafakat ettiği ve bu hareketin Balkanlarda sulh hedefleri gütmekte olduğu hakkında Bulgaristandaki elçisine 1 martta yaptığı tebligata cevaben, Sovyetler Birliği hükûmeti, aşağıdaki tebligatta bulunmayı lüzumlu addeder:

1. Sovyetler Birliği hükûmeti, Bulgar hükûmetinin bu meselede hattı hareketinin doğruluğu hakkındaki görüşlerine iştirak etmemektedir; çünkü bu hattı hareket, Bulgar hükûmetinin arzusundan müstakil olarak, sulhun takviyesine değil, fakat harb sahasının genişlemesine ve Bulgaristanın harbe sürüklenmesine sebebiyet verir.

2. Sulh siyasetine sadık bulunan Sovyetler Birliği hükûmeti, bu sebebden dolayı, Bulgar hükûmetine, bugünkü siyasetinin tatbikı hususunda hiç bir muzaheretle bulunamaz.

Sovyetler Birliği hükûmeti, bilhassa Sovyetler Birliği hükûmetinin hakikî hattı hareketini tamamile yanlış bir tarzda gösteren şayiaların Bulgar gazetelerinde serbestçe intişar etmekte olması dolayısile, bu beyanatı yapmayı lüzumlu bulmuştur.

Sovyet gazetelerinde neşriyat

Moskova 4 (a.a.) «Reuter» — Bulgaristan harekâtı hakkında Sovyetler Birliğinin hattı hareketini bildiren ve dün akşam Moskova radyosu tarafından verilen tebliği bu sabahki bütün gazeteler «Hariciye Komiserliğinde» başlığı altında neşrediyorlar. Maamafih gazeteler bu hususta hiç bir mütalea yürütmiyorlar.

Londradan ilk akisler

Londra 4 (a.a.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Bulgaristana Alman kıt'alarının girişi münasebetile Sovyetler Birliğinin neşrettiği resmî tebliğ, İngiliz mahfillerinde hiç bir komanter tevlid etmemişse de başka mahfillerde birçok tefsirlere yol açmıştır. En ziyade rağbet gören tefsir Rusyanın Balkanlarda çıkacak ihtilâtların mes'uliyetini deruhde etmek istemediğidir.

Amerikada tahminler

Vaşington 4 (a.a.) «Reuter» — Bazı Vaşington mahfilleri, Sovyet hükûmetinin Bulgaristanın kararı hakkındaki hattı hareketini bildiren deklarasyonu, belki de, Türkiyeye ve Boğazlara dokunmamak için Almanyaya bilvasıta yapılmış bir ihtar gibi tefsir etmektedir. Maamafih iyi haber alan membalar, Almanlar eğer Yunanistana doğru bir ileri harekette bulunurlarsa, Moskovanın müspet bir tarzda müdahale edeceğinden şüphe eylemektedir.

İngiliz gazetelerinin neşriyatı

Londra 4 (a.a.) — Bulgar hükûmetinin rızasile Alman ordularının Bulgaristana girmeleri üzerine hâdis olan vaziyet hakkında Moskovada neşredilen beyanat, Londrada alâka ile tetkik edilmektedir. Bu hâdise burada büyük bir dikkat celbetmiştir. Moskovanın bu kararı beklenmemekte idi.

Daily Telegraph gazetesi, Rus tebliğini «Avrupanın cenubu şarkisine aid meselelerde en mühim dönüm noktası» olarak telâkki etmektedir.

Aynı gazete şöyle demektedir:

«Bu haber, Türkiyede, bu memleketin şimali şarkî hududu hakkında verilen mühim ve yeni bir teminat olarak kabul edilecektir. Filhakika Türkiye, mezkûr hududun emniyeti hususunda endişe beslemekte idi. Dikkat edilecek nokta Sovyetlerin Almanlar tarafından Rumanya işgal edildiği zaman böyle bir ihtarda bulunmuş olmasıdır.»

Daily Mail gazetesi, Moskovanın mevzuubahs beyanatının resmî bir mahiyet alması için dikkat sarfetmiş bulunmasını ehemmiyetli bir nokta olarak telâkki etmektedir.

Meşhur siyasî muharrirlerden ve parlamento azasından Vernon Bartlett, News Chronicle gazetesinde şunları yazmaktadır:

«Harbin şarka doğru istikamet aldığı bu zamanda Moskovanın vaziyeti kolayca anlaşılmaktadır. Moskova beyanatının Sovyetlerin şarka doğru Alman yürüyüşünü önlemek iktidarını göstermedikleri için takbih edilmekten çekinerek yaptıkları bir beyanattan ibaret olmadığını ispat edecek her delil İngilterede hususî bir memnuniyetle karşılanacaktır.»

Amsterdam'a göre

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

dirmektedir. Elçi eldeki işlerin tasfiyesine kadar Sofyada kalacaktır.

İngiliz sefareti Sofyayı terke hazırlanıyor

Sofya 4 (a.a.) — Röyter: İngiliz - Bulgar diplomatik münasebetlerinin anbean kesilmek ihtimali karşısında Sofyada bulunan İngilizler dün günlerini hareket hazırlığı yapmakla geçirmişlerdir. Bunların İstanbula gidecekleri zannedilmektedir. İngiliz elçilik ve konsolosluğunda çalışanların adedi 50 kişi raddesindedir. Bunlardan maada Sofyada üç İngiliz daha vardır.

Her nekadar bir çok heyecanlı haberler dolaşmakta ise de Alman işgali hakkında müspet malûmat olmaması şayanı hayrettir. Sofyada henüz Alman kıtaları mevcud değildir. Yalnız kurmay subayları görülmektedir.

Trenle seyahatler tamamile kontrol altındadır. Bazı yerlerde bu kontrol tamamile Alman makamlarının eline geçmiştir.

İşgal devam ediyor

Berlin 4 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Alman kıt'alarının Bulgaristana girişi sistematik bir surette cereyan etmektedir.

Balkanlardaki Alman ordusu

Londra 4 (a.a.) — İyi haber alan mahfiller, halen Balkanlarda bulunan Alman kıt'alarının 250 bin kişiye baliğ olduğunu tahmin etmektedir.

Atina, Selâniğe ihrac yapıldığını tekzib ediyor

Atina 4 (a.a.) — Atina ajansı bildiriyor:

Giornale d'İtalia gazetesinde Gayda bugün Bulgaristanın mihvere iltihakının sözde son günlerde Selâniğe İngiliz kıt'alarının ihracına bir mukabele teşkil ettiğini yazmaktadır.

İhrac hakkındaki bu haberi en kat'i surette tekzib ederiz.

Prens Paul'ün Almanyaya gideceği yalanmış

Berlin 4 (a.a.) — D. N. B. bildiriyor: Alman Hariciye Nezareti, Alman hükûmetinin Yugoslavya Kral Naibi Prens Paul'ü önümüzdeki hafta Almanyaya davet ettiği hakkında yabancı gazetelerde, ezcümle Haftanbladet gazetesinde çıkan haberleri bugün yalanlamıştır.

Ankara radyosunun verdiği tafsilât

Ankara Radyo Gazetesi

«Alman kıt'alarının Bulgaristana girmesile tahaddüs eden vaziyet dünya efkârı umumiyesini alâkadar etmeğe devam ediyor.

Sofyaya şimendiferle gelen Alman cüzütamlarının cenuba doğru ilerlemekte olduğu haber veriliyor.

Alman gazeteleri, Alman askerlerinin ansızın Bulgaristana girmelerile İngiliz askerî plânlarının önlendiği hakkındaki malûm tevilleri ileri sürüyorlar.

İtalyan gazeteleri de harb vaziyetinin değiştiğini haber veriyorlar. Roma radyosunda söz söyliyen bir zat harbin yeni bir safhaya girdiğine, Taranto'da baslayarak Libyada devam eden felâket devresinin kapandığına işaret ediyor ve artık harb talihinin döndüğüne İtalyan halkını inandırmaya çalışıyor.

Son haberlerden, Alman kıt'alarının Bulgar - Yunan hududunda, Mustafapaşa, Darıdere mevkilerine kadar geldikleri öğrenilmiştir. Hatta bazı bölgelerde Yunan hudud muhafızlarile Alman askerleri birbirlerinin ellerini sıkmışlardır.

Alman kıt'alarının yerleştikleri Menlik mevkii, Nevrakop'un şimalinde bulunuyor ve Struma vadisine hâkimdir. Bu vadi, en yakın istikametten Selâniğe götüren mıntakadır.

Darıdereye gelince, bu mevki de Kuruçay vadisine hâkim bir noktadır. Bu vaziyetten anlaşıldığına göre. Almanlar garbî Trakyada, Selâniğe giden üç mühim yolun ağızlarına yerleşmiş bulunuyorlar.

Bununla beraber, Yunanlıların elinde müdafaayı kolaylaştıracak mühim arızalı arazi ve tahkimatları vardır. Almanların burada zırhlı kuvvetlerini istimal etmeleri muhtemel değildir. Yunanlılar gelecek olan İngiliz yardımile Almanlar için mühim bir tehlike olabilirler.

Selâniğe doğru, daha müsaid istikamet Vardar istikametidir, fakat bu yol Yugoslavyadan geçiyor. Bundan istifade, Yugoslav bitaraflığının ihlâli demektir ve Yugoslavyanın bitaraflığı ihlâl edilmedikçe istifade imkânı yoktur.»

«Balkanlarda mütareke» makaleleri Ankarada iyi karşılanmadı

Ankara 4 (Telefonla) — İstanbuldaki sabah gazetelerinden birinde evvelki gün ve diğerinde bugün başmakale olarak ve Balkanlarda mütareke mevzuu etrafında çıkan bazı mütalealar burada umumiyetle iyi karşılanmamıştır. Bunların, yazanların şahsî düşünce ve mütaleasından ibaret olduğu tasrih edilmektedir.

M. Edenin Atinada yaptığı temaslar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

otele girdikten sonra da alkışlıyordu. Nihayet yeniden otelden çıkmağa mecbur oldu ve peronda göründü. Bu defa yanında başvekil Korizis de vardı.

Halkın alkış ve hararetli tezahürleri, bu defa son haddini buldu.

Saat 13 te hükûmet tarafından Eden ve General Dill şerefine bir ziyafet verildi. Bunda başvekil ile bazı nazırlar, Atinadaki İngiliz orta elçisi ve diğer bazı zevat hazır bulunmuştur.

Öğleden sonra Eden Akropol'a çıkmış ve şehrin bazı yerlerini gezmiştir.

Dün akşam da İngiliz safarethanesinde bir ziyafet verilmiştir.

İngiliz matbuatının tefsirleri

Londra 4 (a.a.) — İngiliz matbuatı dikkatini Balkan vaziyeti üzerinde temerküz ettirmektedir. Times gazetesinin diplomatik muharriri şöyle yazıyor:

«Eden'le John Dill askerî şeflerle tamamile mutabık kaldıktan sonra cuma günü öğleden sonra Ankaradan ayrılmışlardır. Şimdi Yunan siyasî ve askerî şeflerile görüşmelere başlamışlardır. Hafta sonu tatili içinde Yunanistana karşı Alman tehdidi sür'atle sarahat kesbetmiştir. Hitler çoktanberi beklenen emirleri cumartesi günü erkenden vermiştir. Tunanın Romen sahili üzerinde beklenmekte olan Alman kıt'aları nehri geçmişlerdir. Seferî teçhizatlarile 12 Alman askerinin bindiği 3 otomobil cumartesi günü öğleden sonra Rumanya sefarethanesi önünde durmuşlardır. Sofyanın sokaklarında şimdi 10 Avrupa memleketinin istiklâline nihayet veren bir remzolan gamalı haçlı bayraklar sallanmaktadır.

Resmî Türk ricali başlıca meselenin Yunanistan için olduğu kadar Türkiye için de mühim olan Eğe denizi sahillerine karşı yapılan tehdide müttefiklerin ne suretle mukabele edeceğini öğrenmek olduğunu söylemektedir. Bütün cesaretlerine rağmen Yunanlılar bu kadar geniş bir cephede tutunmayı ümid edemezlerdi. Bunun içindir ki Türkler kendi emniyet sahalarına karşı yapılacak bir tehdid karşısında lâkayd kalamıyacaklarını alenen söylemektediler. Salı günü Eğe denizine karşı yapılan tehdid henüz yaklaşmış bulunduğu sırada Türkler bugün askerî meseleler üzerinde mutabık kalmışlardır. Bu hususta henüz tafsilât alınamamış ise de elde edilen mutabakat her baide Yunanistanla işbirliği için müttefikler tarafından tespit edilen yeni bir esas mahiyetindedir.

Nazi matbuatına göre, Bulgaristanın işgali Ankara görüşmelerine bir cevab teşkil eylemektedir. Almanya hariç olmak üzere bütün dünya Ankara görüşmeleri derpiş edilmeden evvel Almanyanın Bulgaristanı işgal için hazırlıklar yapmakta olduğunu bilmektedir. Bulgaristanın mutavaatı mihverce malûm olduktan sonra Almanlar Yugoslavyaya karşı maskelerini atarak Bulgaristanın üçlü pakta imza etmesi keyfiyetinin henüz mihvere iltihak etmiyen yegâne Balkan devleti olan Yugoslavyada akisler bırakacağını ilân etmektedirler.

Yugoslavlar daima müteyakkız bulunmaktadırlar. Fakat Almanların evvelâ Bulgaristanı işgal edip Yugoslavyayı tamamile tecrid ettikten sonra bu memleketi tazyik edecekleri ötedenberi malûmdur. Vardar vadisi yolu Yugoslavyadan Yunanistana giden en iyi yoldur.

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	YERİ	Kıymeti	Cinsi	Mesahası	Teminatı
1759	Beyoğlu, Çukur mah. Çukur Sok. eski 4, yeni 6, pafta 7, ada 360, parsel 15.	111.—	Kârgir ev (Halen arsa)	18,50 M2	22,20
1793	Aksaray, Yenikapı Yalı Mah. Çuhacıoğlu Sok. eski 19 Mük. yeni 2 - 4, pafta 208, ada 839, parsel 1.	59.—	Arsa	58,50 M2	11,80
1798	Fatih, Aksaray, Muradpaşa Mah. Muradpaşa camii avlusunda Es. 2, Ye. 4, pafta 215, ada 880, parsel 49.	157.—	Ahşab iki evin 1/4 hissesi	68 M2	31.40
1799	Aksaray, Yenikapı Yalı Mah. Değirmen Sok. Es. 48, Mük. Ye. 71, pafta 209, ada 836, parsel 23.	18.—	Arsa	18 M2	3.60
2462	Beyoğlu Kalyoncukulluğu Mah. Şebek Sok. (Kordelâ) Es. 4, Mük. yeni 6/1, pafta 18, ada 446, parsel 4.	430.—	Arsa	215 M2	86.—
2487	Beyoğlu, Bülbül Mah. Kavuncuhasan ve Karpuz Sok. Es. 10, 16, Ye. 2 - 18, taj 18, pafta 43, ada 560, parsel 7.	27.—	Arsa	17.75 M2	5.40
2491	Beyoğlu, Şahkulu Mah. İstiklâl Cad. (Galibdede Cad.) Es. 573, yeni 577, taj 51, pafta 38, ada 284 parsel 43.	1696.—	Üstünde odaları olan dükkânın 3114/6048 hissesi	21,25 M2	339,20
2502	Beyoğlu, Bülbül Mah. Arnavudçıkmazı bilâ sayılı, pafta 41, ada 571.	27.—	Arsa	27,25 M2	4.40
2503	Beyoğlu, Bülbül Mah. Dereotu Sok. Es. 63, Ye. 16, pafta 42, ada 583, parsel 10.	26.—	Arsa	26 M2	5.20
2508	Eminönü, Dayehatun Mah. Mercan Tığcılar sokak Pastırmacı han alt kat Es. Ye. 25, taj 25, pafta 160, ada 630, parsel 116.	140.—	Odanın 1/2 His.	20 M2	28.—
2509	Eminönü, Rüstempaşa Mah. Asmaaltı Cad. Kanbur hanı içi Es. 427, Ye. 1, taj 32, pafta 126, ada 387.	400.—	Odanın 32/48 hissesi	16 M2	80.—
2511	Eminönü, Rüstempaşa Mah. Asmaaltı Cad. Es. Kanbur han ikinci kat Es. Ye. 18, taj 32, ada 387, pafta 126.	400.—	Odanın 32/48 hissesi	16 M2	80.—
2514	Eminönü, Zindankapı Mah. Zindankapı Cad. (Yumurtacılar Cad.) Es. 409, Ye. 109, pafta 128, ada 356, parsel 35	289.—	Kârgir dükkânın 90/480 hissesi	6 M2	51.80
2545	Kumkapı, Bayramçavuş Mah. Kömürcü Mustafa Sok. Es. 22, Ye. 26, pafta 51, ada 706, parsel 5	50.—	Arsa	25 M2	10.—
2547	Aksaray, Baklalıkemaleddin Mah. Es. Küçük Lânga, Ye. Koçubey Sok. Es. 2 - 4, pafta 206, ada 848, parsel 11	160.—	Arsa	32 M2	32.—
2558	Burgazadası, Gökdemir Sok. Es. 9, Ye. 7, taj 13, pafta 6, ada 35, parsel 25	221.—	Ahşab evin 140/720 hissesi	59,50 M2	44.20
2578	Heybeliada, Uluçpaşa ve Ulubey Sok. 52 - 31, taj 31 - 52, pafta 11, ada 55, parsel 2	299.—	Ahşab iki evin 2564/11520 hissesi	76.50 M2	59.80
2579	Heybeliada, Uluçpaşa ve Uluğbey Sok. Es. Ye. 46, taj 46, pafta 11, ada 55, parsel 26	113.—	Ahşab evin 3/9 hissesi	49 M2	23.60
2581	Heybeliada, Uluçpaşa ve Uluğbey Sok. Es. 29, Ye. 50, taj 50, pafta 11, ada 55, parsel 3	315.—	Ahşab iki evin 798/2240 hissesi	75 M2	63.—
2602	Büyükada, Maden Mah. Salhane Sok. Es. 19, Ye. 5, 6, 7, taj 6, pafta 32, ada 222, parsel 43	896.—	Arsa	1120 M2	179.20
2680	Aksaray, Yalı Mah. Langa Bostanı ve Kâtib kasım bostanı Sok. Es. 8, Ye. 35, 35/1, 35/2, pafta 207, ada 993, parsel 2	3721.—	İçinde evi olan bostan	4415,50 M2	744.20
2785	Beyoğlu, Bülbül Mah. Büyük Kırlangıç Sok. Es. 15, Ye. 19, pafta 42, ada 579, parsel 28	113.—	Ahşab evin 5/64 His.	49,75 M2	22.60
2809	Eminönü, Büyükçarşı, Kuyumcular Sok. Es. Ye. 16 - 18, ada 2841, parsel 12.	2580.—	Kârgir dükkân	6 M2	516.—
2824	Beyoğlu, Çukur Mah. Peşkirci ve Erik sokaklarında Es. 16, 16 Mük. Ye. 12, 14, pafta 7, ada 365, parsel 2	21.—	Dükkânlı evin 5/360 hissesi	20 M2	4.20
2879	Eminönü, Dayehatun Mak. Yaldız han üst kat Es. Ye. 16, pafta 160, ada 630	700.—	Oda	54 M2	140.—
2887	Beşiktaş Arnavudköy Ambarlıdere Sok. Es. 18	3745.—	Tarla	Tahdid haritasına göre 22016 M2	749.—
2898	Fatih, Topkapı, Beyazıd ağa Mah. Paşameydanı Sok. en eski 16, eski yeni 9	843.—	Ev	Takriben 93 M2	168.60
3051	Aksaray, Yalı Mah. Yenikapı Değirmen sokak Es. 15, Ye. 17, pafta 209, ada 827, parsel 22	80.—	Arsa	40 M2	16.—

Yukarıda adresi ve tafsilâtı yazılı gayrimenkuller peşin para ile ve açık arttırma usulile satılacaktır.

İhale 13/3/941 perşembe günü saat ondadır. Müzayede sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliblerin teminatlarını yüzde yirmi nisbetinde arttırmaları ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lâzımdır.

İsteklilerin pey akçesi, nüfus tezkeresi ve üç kıt'a fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saate kadar Şubemiz Emlâk Servisine gelmeleri. «862» (1418)

7 MART CUMA GÜNÜ AKŞAMDAN İTİBAREN

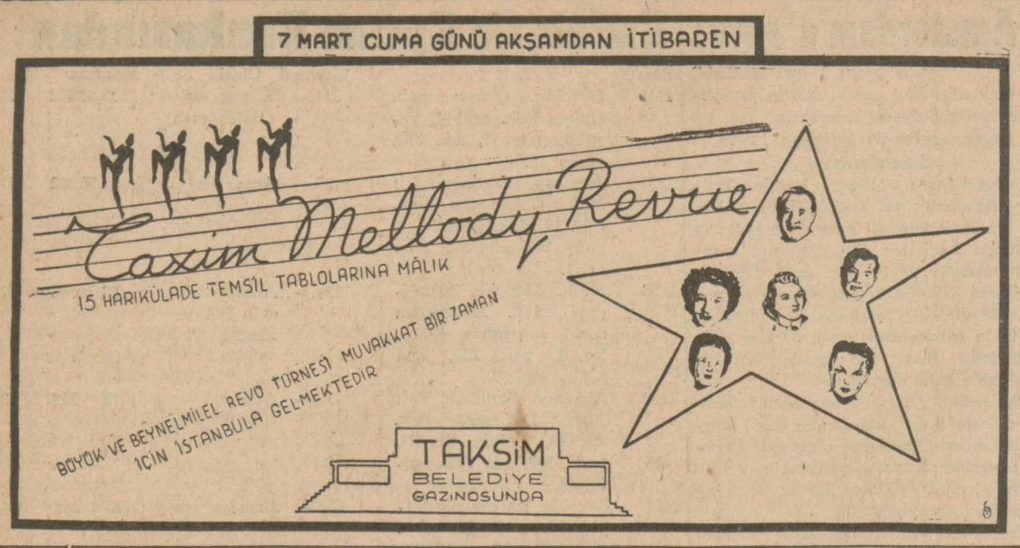

BRİTİŞ ÇEYMBER OF KOMMERS OF TURKI

Cemiyetinin senelik heyeti umumiye toplantısı

27 mart 1941 tarihine musadif perşembe günü saat 14,30da Bay W. J. Perkins yazıhanesinde (9, 10, 11 Büyük Tünel han, Billûr sokak, Galata, İstanbul) aktedilecektir.

RUZNAME: Zaptı sabık ve, 1 - 1940 senesine aid meclisi idare raporunun müzakeresi, 2 - Hesabatın tetkik ve tasvibi, 3 - Gelecek sene için muhammen bütçenin tasvibi, 4 - Altı meclisi idre azası intihabı, 5 - Diğer işler.

Umumî kâtib: Wilfred La Fontaine

İstanbul Belediyesi ilânları

Tahmin bedeli	İlk teminat	
1489,20	111,69	Unkapanında Kasabdemirhun mahallesinin Yeşiltulumba sokağında 39 numaralı ev enkazının satışı.
1076,56	80,70	Unkapanında Harraçi Karamehmed mahallesinin Elvanzadeçeşmesi sokağında 4 - 6 numaralı ev enkazının satışı.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı iki parça enkaz satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 20/3/941 perşembe günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektublarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (1698)

İstanbul Fiat Murakabe Bürosundan:

Piyasada fiatları kontrol etmekte olan büromuz kontrolörlerine vilâyetçe musaddak fotoğraflı hüviyet varakaları verilmiş bulunduğundan bademe yalnız, ellerinde «İstanbul Fiat Murakabe Bürosu kontrolörü» olduklarını bildirir hüviyet varakası olan memurlarımızın kontrola salâhiyettar bulundukları ilân olunur. (1677)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1 — Mevcud nümune mucibince «300» aded J. K. ıskarta bıçağı açık eksiltme usulile satın alınacaktır.
2 — Muhammen bedeli «510» lira, muvakkat teminatı «32.21» liradır.
3 — Eksiltme 11/3/941 salı günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
4 — Nümune sözü geçen şubede görülebilir.
5 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr komisyona müracaatleri. (1671)

HOLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

HOLANTSE BANK - ÜNİ N.V.
İSTANBUL ŞUBESİ
GALATA: KARAKÖY PALAS
AJANSI: MEYDANCIK, ALALEMCİ HAN
BÜTÜN BANKA MUAMELELERİ
KASA İCARI
MERKEZİ: KÜRASAO
ŞUBELERİ: AMSTERDAM - ROTTERDAM — BUENOS AIRES
CARACAS - MARACAIBO — HAIFA — WILLEMSTAD - ORANJESTAD
RIO DE JANEIRO - SANTOS - SAO PAULO

Edincik Belediye Reisliğinden:

Edincik Belediyesi için şartnamesi mucibince beheri 175 lira muhammen bedelli «3» aded emme basma yangın tulumbası mubayaa ve 19/3/941 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere 4/3/941 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Taliblerin % 7,5 teminat akçesile Edincik Belediyesine müracaatleri ilân olunur. (1675)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

«91 afyon ihrac sandığının pazarlık suretile yaptırılması takarrür ettiğinden» «taliblerin 6 mart perşembe günü saat 15 te Liman hanında şube merkezinde» «hazır bulunmaları.» (1668)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

1	— 120 — Eytam	5/3/941	— Çarşamba
1	— 75 — Mütekaidin	6/3/941	— Perşembe
121	— Daha yukarısı — Eytam	7/3/941	— Cuma
76	— Daha yukarısı — Mütekaidin	8/3/941	— Cumartesi

Vakıflar idareleri veznesinden maaş almakta olan mütekaidin, eytam ve eramilin 3 aylıklarının yukarıda yazılı tarihlerde sıra numaralarına göre verilecektir. (1699)

ŞEHİR TİYATROSU
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20.30 da
MEŞALELER
Beyoğlu İstiklâl caddesi
KOMEDİ KISMINDA
Gündüz matine saat 14 te
Çocuk Ovunu
Bu akşam saat 20.30 da
KİRALIK ODALAR

RAŞİD RIZA Tiyatrosu
7 MART CUMA
Üsküdar HÂLE sinemasında
ÂŞIK LÂZIM
Komedi 3 perde
***
Beyoğlu HALK sinemasında
Matine 11 de gece 8 de
İki büyük film birden
1 — ŞEYHİN AŞKI (Türkçe şarkılı)
2 — KIZIL DANSÖZ

Zayi makbuzlar

Makbuz kıymeti Lira	K.	Makbuz No. su
	17	497071/410
99	58	497072/418
7	88	497073/481
3	11	497074/723
23	34	497075/421
61	05	497076/344
41	10	497077/343
129	59	497078/345
321	35	497272/598
29	13	497464/791
9	49	497697
367	12	497896
2	88	497977

Ankara gümrüğünden alınan yukarıda tarih ve numaraları yazılı bira fabrikası tesisat malzemesi için tarafımdan ödenen istihlâk vergilerine aid makbuzları kaybettim. Yenilerini çıkartacağımdan eskilerinin hükümleri olmadığı ilân olunur.

Bahçekapı Anadolu han 34 de
Seyfeddin Kayatürk

ÇOCUK DONLARI
İçi lâstikli, dışı ipekli kumaştan yapılmış çocuk donları ve çocukaltı muşambaları çok dayanıklı ve çok zariftir.
Arca
Markasına dikkat edip her yerde arayınız. Toptan satış yeri: Sirkeci Orhaniye cad. No. 30. Tel: 20992
Telgraf adresi: İstanbul - Ateş

ZAYİ — Şilenin Erenler köyü Ulus mektebi A. B. kursundan aldığım şahadetnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan zayiin hükmü yoktur.

Şilenin Erenler köyünden Osman oğlu Mehmed Arif Soysal

Satılık Apartıman
Fatih Hasan Halife mahallesi Okumuşadam sokağında 8 daireli Babadağ apartımanı satılıktır. İradı ayda 200 liradır. Taliblerin 2 numaralı dairesine müracaati.

Yeşilova Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Müddei Yeşilova kazasının Salda köyünden Mustafa oğlu Mustafa Ali Açıkgöz tarafından müddeaaleyh Yeşilovada oturan Bergamalı Ali kızı Ayşe aleyhine ikame olunan tapu senedi iptali davasının Yeşilova Sulh Hukuk mahkemesinde görülmekte olan muhakemesinde:

Müddeaaleyh Ayşenin bulunduğu yer belli olmadığından hakkındaki gıyab kararının ilânen tebliğine karar verilmekle duruşma günü olan 26 mart 941 çarşamba günü saat 9,30 da Yeşilova Sulh Hukuk mahkemesinde hazır bulunması aksi halde muhakemenin gıyaben devam olunacağı ilân olunur. (3358)

Doktor
A. EMANUELİDİ
Sirkecideki muayenehanesinin istimlâki dolayısile ayni sırada Merkez Lokantası üzerine nakletmiştir.

Kiralık Depo
Kuruçeşme tramvay caddesinde sahili, rıhtımı, yazıhanesi ve telefonu bulunan boş bir kömür deposu devren kiralıktır. İsteklilerin Sirkecide Liman hanı altında MUHLİS EMEK TİCARETHANESİNE müracaatleri.
Telefon: 20990

Nazilli Asliye Hukuk Mahkemesinden:

Nazillinin Kestel köyünden Hasan Çavuşoğlu İbrahim Pekgüven tarafından müddeaaleyhler o köyden Kadıoğlu Ahmed ve İstanbul Bomontide İzzetpaşa S. 77 No. da merhum Mehmed Paşa vereseleri karısı Hatice, Yahya, Veliddin, Ayşe Sıddıka, Kıvameddin, Fatma Zehra, Münevver, Hasan Hayreddin, Mehmed Sadeddin aleyhlerine açtığı izalei şuyu davasının Nazilli Sulh Hukuk mahkemesinde müddeaaleyhlerden Kadıoğlu Ahmedden gayrisinin yapılan muhakeme sonunda:

Tarafların hisseli olarak sahib bulundukları Kestel köyü mezarlık civarı mevkiindeki 919 M2 sebze bahçesile gene merkûr karye civarındaki ayni miktar sebze bahçesinin hissedarlar adedile hisse miktarına ve yerin küçüklüğüne nazaran taksimi kabil olmadığı keşfen anlaşıldığından satılarak tapuda yazılı hisseleri nispetinde bedellerinin hissedarlara taksimine ve şuyuun izalesine ve müddeaaleyhlerden Mehmed Paşa vereseleri, Hatice, Yahya Veliddin, Ayşe, Sıddıka, Kıvameddin, Fatma Zehra, Münevver, Hasan Hayreddin ve Mehmed Sadeddinin yerleri malûm olmadığından onların gıyabında karar verildiği cihetle işbu hüküm fıkrası kendilerine tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (3359)

Dosya No. su 941/235 esas:

Türk Ticaret Bankası A. Ş. idare Meclisinden:

(Baştarafı 4 üncü sahifede)

Umumî heyet, yeni çıkarılacak aksiyonların imtiyazlı olmasına karar verdiği takdirde bu imtiyazların nevi ve mahiyetlerini de tespit eder. Bu aksiyonlar bedelinin kısmen taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise miktar ve tediye şekilleri ve vaktinde ödenmiyenlerin haklarının sukut edeceği idare meclisinin kararile Ankara ve diğer bir şehirde çıkan en az iki gazete ile ilân olunur. İstenilen taksidleri vaktinde ödemiyen aksiyon sahiblerinin hakları şirket tarafından ihbarname tebliğine lüzum kalmadan sakıt olur. Tediye için verilecek mühlet yukarıdaki ilân tarihinden itibaren en az bir aydır.

Bedeli ödenmiyen aksiyonların satılması:

Madde 16 — Tediyesi lâzım gelen taksidler müddeti içinde ödenmediği takdirde şirket, borclulara karşı haiz olduğu haklara halel gelmeden, taksitleri verilmiyen aksiyonları satabilir. Bu suretle satılan aksiyonlar iptal edilerek alıcısına yeni bir aksiyon verilir. Satış bedelinden resülmal ve bilcümle masraflar tenzil edildikten sonra bakiyesi, aksiyonu satılan kimseye verilir. Satış bedeli şirketin matlubunu istifaya kâfi gelmezse noksanı ayrıca taleb olunur.

Rüçhan hakkı:

Madde 17 — Yeni çıkarılacak aksiyonları satın almak hususunda mevcud aksiyon sahiblerinin rüçhan hakkı vardır. Bu rüçhan hakkının ne kadar müddet ve ne gibi şartlar içinde kullanılabileceğini idare meclisi tayin eder.

Sermayenin azaltılması:

Madde 18 — Umumî heyet kararile sermaye azaltılabilir. Bu takdirde, ticaret kanununda yazılı eşkâl ve merasime riayet mecmuriyeti vardır.

Tahvilât ihracı:

Madde 19 — Şirketin umumî heyeti tahvilât ihracına karar verebilir. Böyle bir kararın alınması ve tatbik mevkiine konulması için ticaret kanununda yazılı hükümlere riayet edilmesi lâzımdır.

Aksiyonlar ve tahvilâtın ziyaı:

Madde 20 — Aksiyonlar ve tahvillerin ziya, sirkat, tahrib veya sair her hangi bir sebeble sahibinin rızası olmadan elinden çıkması halinde yapılacak muamelelerde ticaret kanununda yazılı hükümler tatbik olunur.

ÜÇÜNCÜ FASIL

Bankanın idaresi

İdare uzuvları:

Madde 21 — Bankanın idare uzuvları (İdare Meclisi), (İdare Komitesi) ve (Umumî Müdür) den ibarettir.

A) İdare meclisi

İdare meclisine aza olabilmek şartları:

Madde 22 — İdare meclisine aza olabilmek için şirketin en az beş yüz aksiyonuna sahib olmak ve her türlü medeni hakları kullanma ehliyetine malik bulunmak lâzımdır. Bu aksiyonlar bankaya tevdi olunarak hıfzolunur ve azalık sıfatı devam ettiği müddetçe ve umumî heyet tarafından ibra edilinciye kadar başkasına ferağ edilemiylceğine dair üzerine lâzım gelen meşruhat yazılır. Bu aksiyonlar azanın idareden mütevellid mes'uliyetine karşı teminat hükmündedir.

Her hangi bir sebeble azalık sıfatının zevali ile umumî heyet tarafından ibra kararının verilmesi üzerine bu aksiyon, sahiblerine iade olunur. Alelûmum devlet memurları ve diğer bankaların müdürleri ile idare komitesi reisi ve azaları idare meclisine aza olamazlar. Kanuni müsaadeler müstesnadır.

İflâs veya tediyatı tatil eden veya medeni haklarını kullanmaktan mahrumiyete düşen idare meclisi azaları istifa etmiş sayılırlar.

İdare meclisi azalarının intihabı:

Madde 23 — İdare meclisi, 5 - 7 aza ile umum müdürden terekküb eder.

Umum müdürden maadası umumî heyet tarafından üç sene için intihab olunur. Her üç senede bir yeniden seçilir. Azanın tekrar intihabları caizdir. Vefat, istifa veya sair sebeblerden dolayı münhal kalacak azalıklara idare meclisince münasib görülecek zevat seçilerek keyfiyet ilk toplanacak umumî heyetin tasdikına arzedilir. Bu suretle intihab edilen azalar umumî heyetin ilk içtimaına kadar vazife görürler ve intihabları tasdik olunursa seleflerinin bakiye kalan müddetini ikmal ederler.

İdare meclisi içtimaları:

Madde 24 — İdare meclisi, içtimalarını Ankarada veya lüzumu halinde diğer bir şehirde akdeder. İçtimaın muteber olabilmesi için azanın yarısının huzuru şarttır. Kararlar mevcud azanın ekseriyetile ittihaz olunur. Reylerde müsavat halinde reisin bulunduğu tarafın reyi tercih olunur. İçtimalarda cereyan eden müzakereleri ve iştirak eden azanın isimlerini mübeyyin bir zabıt varakası tanzim edilerek idare meclisi karar defterine derecedilir. Ve celseye iştirak eden aza tarafından imzalanır. Kararlara muhalif olanlar, muhalefet sebeblerini tasrih ederek imza etmek mecburiyetindedirler. Bu zabıtların tamamen veya kısmen suretlerini çıkarmak icab ederse, üçüncü şahıslara karşı muteber olabilmesi için reis veya reis vekili veya umum müdürden ikisi tarafından imza edilmesi lâzımdır. İdare meclisi tarafından mezun veya makbul bir sebeble mazur olmaksızın mütevaliyen üç ay içtimalarda hazır bulunmıyan aza istifa etmiş addolunur.

Riyaset:

Madde 25 — İdare meclisi her sene azası arasından bir reis ve bir reis vekili seçer. Reisin vazifesi celselerde intizamı ve müzakerelerin zaptedilmesini temin ile umumî heyet içtimalarına riyaset etmekten ibarettir. Kâtiblik vazifesi azadan veya haricden birisine tevdi edilebilir.

İdare meclisinin vazife ve salâhiyetleri:

Madde 26 — a) Bankanın idare ve aksiyon sahiblerine ve üçüncü şahıslara karşı ve mahkemeler huzurunda temsili idare mehciline aiddir. Umumî heyetten karar istihsalini istilzam etmiyen ve idare komitesile umum müdürün salâhiyeti haricinde kalan hususların kâffesinde idare meclisi müzakere ile karar ittihaz eder.

b) Bankaya aid menkul ve gayrimenkul malların tasarruf ve idaresinde ve şirketin mevzuu ile alâkadar her nevi akidlerin ve muamelelerin icrasında idare meclisi mutlak bir salâhiyete maliktir. İcabında sulh olmak ve hakem tayin etmek de idare meclisinin salâhiyetlerindendir.

c) İdare miclisi, idare komitesinin faaliyetini murakabe etmekle mükelleftir. Azalarından her biri idare komitesinden, bu komitenin faaliyeti hakkında her türlü malûmatı istemeye, münasib göreceği her nevi kontrolu yapmağa salâhiyetlidir.

d) Bankanın dahili muamelâtındaki intizamın temini için icab eden talimatnamelerin tanzim ve tasdiki idare meclisine aiddir.

e) İdare meclisi icab eden direktifleri vererek üç aylık hesab hulâsalarını ve her hesab senesi sonunda kanunen muktazi bilânço ve kâr ve zarar hesablarını Maliye ve Ticaret Vekâletlerince müştereken tespit edilecek formüle muvafık olarak tanzim ettirir ve bir senelik muamelâta mütedair hazırlıyacağı raporu ile birlikte umumî heyete takdim eder.

Hadleri ne olursa olsun açık yani karşılıksız kredi hesabı carileri, Banka umumî müdürlüğünün teklifi ve idare meclisi kararile açılır.

Kefalet veya teminat mukabili açılacak borclu cari hesablar için salâhiyetler idare meclisince tespit edilir.

Salâhiyetin devri:

Madde 27 — İdare meclisi, haiz olduğu iktidar ve salâhiyetin muayyen bir kısmını icra için tacrih edeceği şerait dairesinde azadan bir veya bir kaçına veya umum müdüre devredebilir.

Memnu muameleler:

Madde 28 — a) İdare meclisi azaları şahsan alâkadar oldukları hususların müzakeresine iştirak edemezler.

b) İdare meclisi azası umumî heyetten izin almadan kendi veya başkası namına bizzat veya bilvasıta banka ile her hangi ticarî bir muamele yapamaz.

c) İdare meclisi ve idare komitesi reisi ve azaları hukuk usulü muhakemeleri kanununun (245) inci maddesinin (3) numaralı bendinde yazılı derecelerde karabeti bulunan kimselere taallük eden kredi, teminat ve kefalet talebleri müzakeresine iştirak edemezler ve bu işler hakkında rey veremezler.

d) İdare meclisi banka hesabına şirket aksiyonlarını satın almaz, yahud işbu aksiyonları rehin mukabilinde kabul ederek para ikraz veya avans ita edemez. Şu kadar ki temettüden tefrik olunan mebaliğ mukabilinde bedelleri tamamen tediye olunan aksiyonların iştirası için umumî heyet idare meclisine salâhiyet verebilir.

e) 3659 sayılı kanunun menettiği hususat da yapılamaz.

İdare meclisi azalarına verilecek ücret:

Madde 29 — İdare meclisi reisile reis vekili ve azalarına 3659 sayılı kanunun üçüncü maddesi hükümlerine göre İcra Vekilleri Heyeti tarafından tayin olunacak aylıklar verilir.

Mes'uliyet:

Madde 30 — İdare meclisi reisile reis vekili ve azası deruhde ettikleri vazifelerden dolayı kanuni hükümler dairesinde mes'ul olmakla beraber banka namına yapılan işlerin akibetinden şahsan mes'ul değildirler.

B) İdare komitesi

Vazife ve salâhiyetleri:

Madde 31 — İdare komitesi, idare meclisi tarafından ve bu meclise dahil azalar arasından her sene seçilen iki zatla umumî müdürden mürekkeb üç kişilik bir heyettir. Bu komite 2999 sayılı Bankalar kanununda yazılı vazifelerin ifası ile mükelleftir. Komitenin ittifakla verdiği kararlar doğrudan doğruya, ekseriyetle verdiği kararlar idare meclisinin tasvibinden sonra icra olunur. Her hangi bir içtimaa iştirak edemiyecek surette mazereti zuhur eden idare komitesi azası yerine vazife görmek üzere idare meclisi tarafından ayrıca yedek aza seçilir. İdare komitesi Bankalar kanunu hükümlerine uygun olarak bir komite karar defteri tutmağa mecburdur.

C) Umum müdür

Umum müdür:

Madde 32 — Umum müdür idare meclisince intihab olunur. Azli dahi ayni veçhile icra olunur. Umum müdüre 3659 sayılı kanunun üçüncü maddesi hükümlerine göre İcra Vekilleri Heyetince tayin olunacak aylık verilir. Umum müdürün diğer idare meclisi azaları gibi hissedar olması şart değildir.

(Sonu yarın)

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

NEVROZİ
Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatiz
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derha
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAK
HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTE

İzmir Vilâyeti Daimî Encümenin

1 — 1/3/941 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle kapalı zarf u
meye çıkarılan iş: Efes - Selçuk - Arapçı yolunun
26 + 460 kilometreleri arasındaki ikinci kısmın toprak tesvi
sınaî imalât inşaatıdır.
2 — Tahmini keşif bedeli «103087» lira «9» kuruştur.
3 — Keşif evrakı Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğünde mevcud
ler parasız olarak suretlerini alabilirler.
4 — Eksiltme 20 mart 1941 tarihinde perşembe günü saat 11 de İ
Daimî Encümeni odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5 — Muvakkat teminat miktarı «6705» liradır.
6 — İstekliler bu işe girebilmek için ihale tarihinden en az sek
Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğüne müracaatle eksiltme şa
yazılı ehliyet vesikasını alacaklardır.
7 — İstekliler 2490 sayılı kanunun hükümlerine uygun bir şekilde
cekleri zarflarını ihale gününde saat ona kadar Vilâyet ma
ederek mukabilinde makbuz almaları lâzımdır. «805»

SÜMER BANK
Birleşik Pamuk İpliği ve Dok
FABRİKALARI MÜESSESESİ
KAYSERİ BEZ FABRİKA
Yatacak yerleri ve elbiseleri fabrikamıza aid olmak üzere
35 LİRA ÜCRETLE 9 İTFAİYE ERİ ALINACAKTI
İtfaiye işlerinde çalışmış 40 - 50 yaşlarında taliblerin en geç
tarihine kadar iyi huy kâğıdı, bonservis, nüfus cüzdanı ve sıhha
Sümer Bank Kayseri Bez Fabrikasına tahriren müracaatle

İzmir Vilâyeti Daimî Encümenin

1 — 1/3/941 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle kapalı zarf
siltmeye çıkarılan iş: Efesi - Selçuk - Arapçı yolunun
12 + 500 kilometresi arasındaki Parça ile Harabeye giden 4
şubeden mürekkeb birinci kısmın toprak tesviyesi, şose ve
inşaatıdır.
2 — Tahminî keşif bedeli «134685» lira «66» kuruştur.
3 — Keşif evrakı Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğünde mevcud o
ler parasız olarak suretlerini alabilirler.
4 — Eksiltme 20 mart 1941 tarihinde perşembe günü saat 11 de İzm
Daimî Encümeni odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5 — Muvakkat teminat miktarı «7984» lira «28» kuruştan ibarettir.
6 — İstekliler bu işe girebilmek için ihale tarihinden en az sekiz
Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğüne müracaatle eksiltme şa
yazılı ehliyet vesikasını alacaklardır.
7 — İstekliler 2490 sayılı kanunun hükümlerine uygun bir şekilde
cekleri zarflarını ihale gününde saat ona kadar Vilâyet Mak
ederek mukabilinde makbuz almaları lâzımdır. «80

SANİN
Dünyanın En Mükemmel Diş Macun

İstanbul Nafıa Müdürlüğünden: Açık eksiltme ilânı

7/3/941 tarihine musadif cuma günü öğleden sonra saat 15 te Cağaloğlunda kâin Nafıa Müdürlüğü binasında Eksiltme Komisyonu (9770.04) lira keşif bedelli İstanbul - Edirne yolunda yapılacak çıkma açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şa proje keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülece

Muvakkat teminat 733 liradır.

İsteklilerin en az bir taahhüdde (4000) liralık bu işe benzer iş yap idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine eksiltme tarihinden 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına aid Tic vesikalarile mezkûr gün ve saatte gelmeleri lâzımdır.

Devlet Demiryolları işletme U. M.

Muhammen bedeli (1918) lira olan muhtelif cins ve eb'adda 12 valı ampul (24/3/1941) pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Ha Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile s caktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 143 lira 85 kuruşluk muvakkat temi nunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komi racaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktad

Zonguldak istasyonundan vagon içinden tahliye edilerek vapura Köstencede cif teslim edilmek şartile 1000 ton pik demiri naklettirile

Bu işin pazarlığı 10/3/941 pazartesi günü saat 15 te yapılacak edilen bedel 10675 liradır. Pazarlık Ankarada İdare binası içinde dairesinde toplanan Komisyonca yapılacaktır.

Taliblerin ayni gün ve saatte teklif ve kanunî vesikalarile birlik yona müracaat etmeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler parasız olarak Haydarpaşa Tesellüm ve Ankarada Malzeme dairesinden dağıtılmaktadır.

Matbuat Umum Müdürlüğün

1 — Lâ Turquie Contemporaine adlı kitabın tab'ı işi açık eksilt muştur.

2 — Tabı kısmı asgarî yirmi beş, azamî otuz forma ve klişe kıs garî 50, azamî 60 bin santimetre tahmin edilen bu kitab 5000 nüsha

3 — Tabı kısmının beher formasının 40 lira ve klişe kısmının b timetresinin 2 kuruş itibarile tahminî bedeli «2400» muvakkat temi liradır.

4 — Eksiltme 20/3/941 tarihine musadif perşembe günü saat 1 karada Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyo pılacaktır.

5 — Şartnameler Ankarada Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlü ve Muamelât Müdürlüğünden, İstanbulda Matbuat Bürosundan para alınır.

6 — Taliblerin teklif mektublarını şartnamede ve 2490 sayılı kanu vesaikle beraber 20/3/941 perşembe günü saat 14 e kadar Ankarada Matbuat Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu Reisliğine tevdi etm taahhüdlü mektubla göndermeleri. «1205»

Kuleli Askerî Lisesi Müdürlüğünden

Kuleli Askerî Lisesine girmeğe istekli olup da taşralarda şubelere, da doğruca mektebe müracaat etmiş olanlardan sınıflarında dönekliğ bütün girme şartlarını haiz bulunan ve ayni zamanda giriş evrakını ettirmiş olan isteklilerin imtihanları yapılmak üzere 7 mart 941 cuma 9 da Kuleli Lisesinde bulunmaları ve bu tarihte mektebde bulunma haklarını kaybedecekleri ilân olunur.